

مقدمه

اطلاعات آماری این فصل شامل " مشخصات طبیعی " و " تقسیمات استانی " و " آب و هوا " و " محیط زیست " می باشد .

محدوده‌ای از ایران اسلامی که با حدود ۴۵۴۹۰.۸۹ کیلومترمربع نام آذربایجان شرقی به خود گرفته است، در گوشه شمال غربی فلات ایران قرار دارد . رود ارس حدود شمالی آن را با جمهوری‌های آذربایجان ، نخجوان و ارمنستان و رود قطور و آب‌های دریاچه ارومیه حدود غربی آن را با آذربایجان غربی تشکیل می‌دهند . در جنوب کشیدگی رشته‌کوه‌ها ، دره‌ها ، جلگه‌ها و دشت‌ها موجب پیوستگی توپوگرافیک استان آذربایجان غربی و زنجان می‌شود . در شرق دره رودخانه دره رود و کوه‌های سیلان و چهل نور و گردنه صائین و رود قزل‌اوزن در جنوب ، این خطه را از استان اردبیل جدا می‌سازد. از نظر مختصات جغرافیائی مدارهای ۴۵°، ۳۶° و ۲۶°، ۳۹° شمالی منتهی‌الیه شمالی و جنوبی، و نصف النهارات ۴۵°، ۲۲° و ۴۸° شرقی منتهی‌الیه غربی و شرقی استان را می‌پوشانند .

آذربایجان شرقی به طول ۲۳۵ کیلومتر با جمهوری آذربایجان و دیگر جمهوری‌های شوروی سابق دارای خط هم‌جواری می‌باشد . در این قسمت از حدود آذربایجان شرقی ، دو شهرستان از این استان در طول ۲۰۰ کیلومتر با جمهوری آذربایجان و ۳۵ کیلومتر با جمهوری ارمنستان هم‌مرز می‌باشند که در سراسر آن رود ارس جریان دارد . در حال حاضر ارتباط استان در طول این مرز تنها از سه نقطه جلفا ، خدا آفرین و کردشت انجام می‌گیرد که در این میان جلفا از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد . شهر مرزی جلفا از طریق خط آهن نخجوان ، ایروان و تفلیس به جمهوری اوکراین و بنادر دریای سیاه (این راه ارتباطی مهم بین‌المللی که به خط مستقیم تنها ۲۶۰ کیلومتر از آن فاصله دارد .) وصل می‌شود . این امر و نزدیکی استان به دریای سیاه از نظر موقعیت ارتباطی و جایگاه خاصی بدان بخشیده است .

آذربایجان غربی با ۴۲۰ کیلومتر مشترک با شهرستان‌های مرنده ، شبستر ، مراغه ، جلفا، بناب ، ملکان و چاراویماق در رتبه اول قرار دارد . رود قطور ، دریاچه ارومیه و کوه‌های تخت سلیمان موانع طبیعی روابط هم‌جواری در بین دو استان محسوب می‌شوند . ولی وحدت قومی و فرهنگی و پیوستگی‌ها و عوامل اقتصادی سبب شده است که آذربایجان غربی بیشترین سهم را در روابط هم‌جواری داشته باشد . این روابط از طریق ۵ محور اصلی مرنده- بازرگان ، مرنده- خوی، شبستر - سلماس، جزیره اسلامی- ارومیه و

۱- سرزمین، آب و هوا _____ سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۳

بناب - میاندوآب انجام می‌گیرد، که محور اخیر خط ارتباطی آذربایجان به کردستان و غرب کشور نیز محسوب می‌شود.

آذربایجان شرقی در جنوب خود با استان زنجان هم‌جوار است که همسایه جنوبی شهرستان‌های چارویماق و میانه محسوب می‌شود. باوجود وحدت قومی و فرهنگی، وجود موانع طبیعی در حدود بین دو استان و همچنین وجود قطب جاذبی چون تهران در آن‌سوی محور تبریز - زنجان (که جاذب هرگونه حرکت اقتصادی - اجتماعی در این محور می‌باشد) باعث شده است که روابط هم‌جواری در طول این محور رونق خوبی نداشته باشد. به همین دلیل شهرستان‌های چارویماق و هشترود از شهرستان‌های منزوی و دورافتاده استان به شمار می‌آیند.

دره رودخانه‌های شهر چای و زنجان چای تنها محور طبیعی ارتباط بین دو استان می‌باشد، که این خط، محور ارتباطی قسمت اعظم آذربایجان شرقی و غربی، همچنین خط ترکیه و اروپا، با مرکز کشور محسوب می‌شود.

استان اردبیل با داشتن ۴۰۰ کیلومتر مرز مشترک با شهرستان‌های خداآفرین، کلیبر، اهر، سراب، هریس و میانه همسایه شرقی می‌باشد، که دره رود یا قره‌سو، خط‌الراس کوه‌های سبلان، نرمیق و گردنه صائین و رشته‌کوه چهل نور و همچنین رود قزل‌اوزن در منتهی‌الیه جنوبی این دو استان را از هم جدا می‌کنند. گردنه صائین در محور سراب - اردبیل و محور مرزی کنار ارس و همچنین محور اهر - مشگین شهر گذرگاه‌های اصلی بین دو استان می‌باشند.

استان آذربایجان شرقی از نظر تقسیمات استانی، به چند شهرستان و هر شهرستان به چند شهر و بخش و هر بخش به چند دهستان تقسیم می‌شود.

آب و هوا

الف - عوامل شکل‌دهنده اقلیم و آب‌وهوای آذربایجان شرقی

توپوگرافی: بدون تردید توپوگرافی یکی از عوامل مهم آفرینش ویژگی‌های اقلیمی آذربایجان و عامل اصلی تنوع در آن می‌باشد. ارتفاع و تغییرات آن و جهت‌گیری رشته‌کوه‌ها در برابر جریان‌های هوایی، عوامل توپوگرافیک شکل‌یابی یک منطقه می‌باشند. اغلب رشته‌کوه‌های منطقه در جهت غربی - شرقی کشیده شده‌اند و تنها مجتمع کوهستانی سهند و کوه‌های تخت سلیمان از این قاعده مستثنا می‌باشند. ارتفاع عمومی استان نیز از ۱۶۰ تا ۴۸۱۱ متر متغیر است. قاعداً، چنین اختلاف ارتفاعی خود به تنهایی می‌تواند تفاوتی در حدود ۲۰ درجه سانتی‌گراد را در متوسط دمای سالانه سبب شود.

عرض جغرافیائی: بیلان انرژی و یا بیلان حرارتی یکی از عوامل اساسی اقلیم و آب و هوای یک منطقه می باشد. بنابراین دومین عامل مؤثر در خصوصیات اقلیمی زاویه تابش آفتاب و به عبارت دیگر عرض جغرافیائی است. همان گونه که ذکر شد، آذربایجان شرقی در بین ۴۵°، ۳۶° و ۳۹° عرض شمالی، در شمالی ترین قسمت ایران قرار دارد که این امر اختلاف زاویه ای در حدود ۱۳ درجه را با قسمت های جنوبی ایران، در زاویه تابش آفتاب سبب می شود. مقدار زاویه ی تابش آفتاب در قسمت میانی استان از ۲۸ درجه و ۳۳ دقیقه، در اول دی ماه تا ۷۵ درجه و ۲۷ دقیقه در اول تیرماه در تغییر است.

جریانات هوایی: سومین عامل مؤثر در اقلیم استان جریانات هوایی می باشند. در مجموع سه جریان هوایی با خصوصیات متفاوت، اقلیم و آب و هوای آذربایجان را تحت تأثیر خود قرار می دهند. جریان مدیترانه ای با ماهیت معتدل و بحری خود که قسمت اعظم بخارات خود را در کوهستان های ترکیه و زاگرس و آذربایجان غربی از دست می دهد، از طرف غرب، ایران و آذربایجان را متأثر می سازد. این جریان منشأ قسمت اعظم نزولات جوی ایران می باشد، ورود آن به منطقه با تعدیل درجه حرارت و رطوبت هوا همراه است. جریان هوایی سیبری و آسیای مرکزی که ماهیتی بری و سرد دارد، از سمت شمال و شمال شرق و پس از عبور از دریای خزر و جذب بخارات آن آذربایجان را تحت تأثیر قرار می دهد. این جریان نیز قسمت اعظم بخارات خود را در دامنه های شرقی تالش برجای می گذارد. ورود این جریان هوایی در نواحی شمال شرقی و شرقی استان با سرما و افزایش میزان رطوبت هوا همراه است. در مناطق دیگر، به ویژه مناطق مرتفع حاکمیت سرما و یخبندانی خشک را سبب می شود، جریان هوایی سیبری در تابستان باعث کاهش شدت گرما و خنک شدن هوا می گردد. سومین جریان هوایی، جریان اطلس شمالی یا اسکاندیناوی است که دارای ماهیتی سرد و بحری می باشد. با وجود اینکه این جریان نیز قسمت اعظم بخارات خود را در سراسر اروپا و روسیه برجای می گذارد، ولی در آذربایجان نیز ورود این جریان از سمت شمال و شمال غرب با سرمای شدید و بارش برف سنگین همراه است. چهارمین عامل مؤثر در اقلیم آذربایجان، وجود دریای خزر در شرق، دریای سیاه در شمال غرب و دریاچه ارومیه در غرب منطقه می باشد. این دریاها و دریاچه ارومیه علاوه از برخورداری کردن منطقه از بخارات خود، در مناطق نزدیک و ساحلی خود عامل تعدیل درجه حرارت نیز می باشند.

ب - اقلیم آذربایجان شرقی

آذربایجان شرقی به دلایل مذکور در قسمت‌های گذشته، از تنوع اقلیمی قابل توجهی برخوردار است. در تقسیم‌بندی بیوکلماتیک آمبرژه اقلیم مدیترانه‌ای بر اساس ضریب رطوبت (Q) و معدل حداقل درجه حرارت روزانه سردترین ماه (m) به ۶ نوع تقسیم شده است. که به جز اقلیم صحرایی دیگر انواع اقلیم خشک سرد و نیمه خشک سرد، آب و هوای غالب در اکثر مناطق استان می‌باشد که مقدار Q در اقلیم خشک سرد ۱۵ الی ۳۰ و در اقلیم نیمه خشک سرد ۲۰ الی ۵۰ و مقدار m نیز در این دو اقلیم ۵ الی ۱۴ درجه سانتی‌گراد زیر صفر می‌باشد. (لازم به ذکر است که ارقام جدید نشان می‌دهد که اقلیم مناطقی که در نقشه بیوکلماتیک استان به عنوان مناطق خشک سرد معرفی شده‌اند بیشتر به سمت نیمه خشک سرد میل می‌کند و خصوصیات و ارقام قسمت‌هایی از مناطق نیمه خشک سرد با ضرایب و ارقام اقلیم نیمه مرطوب سرد و اقلیم ارتفاعات فوقانی مطابقت می‌نماید.)

مناطق شمال صوفیان و اطراف مرند و قسمت‌هایی از شهرستان اهر، نیز دارای اقلیم نیمه مرطوب سرد می‌باشند که در این نوع اقلیم مقدار Q از ۴۰ تا ۸۰ و مقدار m از صفرتا ۷- درجه سانتی‌گراد می‌باشد. بقیه مناطق استان که شامل قسمت‌های بلندتر نواحی کوهستانی می‌باشد، دارای اقلیم سرد و مرطوب که مقدار Q در آن بیش از ۸۰ و مقدار m از صفرتا ۷- درجه سانتی‌گراد می‌باشد. ارقام جدید نشان می‌دهد که اقلیم این مناطق نیز با خصوصیات اقلیم ارتفاعات فوقانی مطابقت دارد که مقدار Q در آن بیش از ۴۰ و مقدار m کمتر از ۷- درجه سانتی‌گراد می‌باشد. همچنین گوشه شمال شرقی منطقه دارای اقلیم نیمه خشک معتدل می‌باشد. ولی دامنه تغییرات مقادیر عوامل آب و هوایی، اقلیم این منطقه را نیز تا حدودی به سردی متمایل می‌کند.

باوجود تنوع اقلیمی در استان، از نظر ویژگی‌های حرارتی، سرد بودن (در اثر ارتفاع، جریانات هوایی سرد و عرض جغرافیائی) ویژگی مشترک تمامی گونه‌های اقلیمی استان می‌باشد. حتی گوشه شمال شرقی منطقه که به جهت پست بودن دارای اقلیم معتدل می‌باشد، به‌طور متوسط در ۵۰ روز از سال شاهد یخبندان می‌باشد. پدیده یخبندان در ایستگاه‌های مرتفع استان آذربایجان شرقی (مناطقی که ارتفاع آن‌ها حدود ۲۰۰۰ متر می‌باشد) تا ۱۷۰ روز در سال افزایش می‌یابد، این اتفاق در ۹ ماه از سال به چشم می‌خورد. با توجه به این واقعیت که مناطق وسیعی از استان دارای ارتفاع بیش از ۲۰۰۰ متر می‌باشند، با توجه به گرادیان حرارتی در دامنه‌های کوهستان‌ها، می‌توان نتیجه گرفت که در قسمت قابل توجهی از آذربایجان شرقی، در بیش از نصف روزهای سال، یخبندان رخ می‌دهد که در سراسر ماه‌های سال، حتی در تابستان قابل‌رؤیت می‌باشد.

باوجود شدت سرما و ثبت برودت‌های کمتر از ۳۰- درجه سانتی‌گراد در ایستگاه‌های هواشناسی مرتفع ، درجه حرارت‌های بالای ۴۰ درجه سانتی‌گراد نیز در گرم‌ترین ساعات روزهای گرم تابستان ، در داده‌های برخی از ایستگاه‌ها چون جلفا و میانه قابل‌رؤیت می‌باشد . دامنه نوسان بین معدل حداقل و حداکثر درجه حرارت سردترین و گرم‌ترین ماه سال یک منطقه در حدود ۴۰ درجه سانتی‌گراد می‌باشد و این رقم در بین ارقام مطلق مربوط به یک سال تا ۵۵ درجه افزایش می‌یابد . میانگین دمای روزانه نیز در بین ایستگاه‌های استان ۶.۵ تا ۱۵ درجه سانتی‌گراد می‌باشد . بر اساس داده‌های این ایستگاه‌ها نواحی پست دره رود ارس و دره رود گرم‌ترین ، ارتفاعات دامنه شرقی سهند و دامنه‌های غربی بزقوش سردترین مناطق استان محسوب می‌شوند .

میزان نزولات جوی در استان به‌طور متوسط از ۲۵۰ الی ۶۰۰ میلی‌متر در نوسان است، فصول زمستان و بهار فصول بارندگی منطقه محسوب می‌شوند و بیشترین شدت بارندگی در بهار مشاهده می‌شود. فصل پائیز از نظر میزان بارندگی پس از بهار و زمستان در مرتبه سوم قرار دارد.

ناهمواری‌های آذربایجان شرقی

سیمای طبیعی آذربایجان شکل یافته ۷ واحد کوهستانی و دره‌ها و جلگه‌های میان آن‌ها می‌باشد، که عبارت از قره داغ ، میشو و مورو ، قوشا داغ ، سبلان ، سهند ، بزقوش و تخت سلیمان می‌باشد . شمالی‌ترین و بزرگ‌ترین این واحدها رشته‌کوه قره داغ می‌باشد ، که از دیوان داغ در منتهی‌الیه غربی استان آغاز و پس از عبور از شهرستان‌های مرند ، شبستر ، تبریز ، اهر ، کلیبر و مشگین شهر به دره رودخانه قره‌سو و دره رود ختم می‌شود. شاخه‌ای از این رشته‌کوه در آن‌سوی دره رود به کوه‌های خروسلو و شاخه‌ای دیگر به کوه‌های برزند (صلوات داغ) می‌پیوندد که این کوه‌ها نیز پس از عبور از شهرستان‌های بیله سوار و مغان در استان اردبیل به منتهی‌الیه شمالی رشته‌کوه تالش می‌پیوندد. قله‌های شیور، گشت سر، آغداش ، قصبه و سلطان جهانگیر از قله مرتفع و معروف این رشته‌کوه بشمار می‌روند. بلندترین نقطه‌ی کوه‌های قره داغ قله کیامکی می‌باشد که ۳۴۱۴ متر ارتفاع دارد.

عارضه توپوگرافیک دیگر رشته‌کوه قوشا داغ می‌باشد. این رشته‌کوه در غرب به شاخه‌ای از کوه‌های قره داغ و در شرق خود به توده عظیم و آتش‌فشانی سبلان می‌پیوندد. بلندترین نقطه‌ی آن با ۳۱۵۰ متر ارتفاع قله قوشا داغ نامیده می‌شود. از قله دیگر آن می‌توان نرمیق ، ساپلاخ و یاغلی داغ را نام برد. جهت امتداد این رشته‌کوه شرقی - غربی بوده و خط الراس آن مرز طبیعی شهرستان‌های سراب و هریس در جنوب و اهر در شمال محسوب می‌شود.

سبلان با ۴۸۱۱ متر ارتفاع، منتهی‌الیه شرقی رشته‌کوه قوشا داغ و بلندترین نقطه استان بشمار می‌آید. این آتشفشان خاموش با مناظر بدیع و نعمات فراوان اطراف خود از زیباترین قله جهان محسوب می‌شود. از قله دیگر این توده آتشفشانی می‌توان هرم، کسری، قرخ‌بلاغ و قزل‌بره را نام برد.

رشته‌کوه میشو و مورودومین ردیف عوارض توپوگرافیک را در غرب و مرکز استان به وجود می‌آورد. این رشته‌کوه از منتهی‌الیه غرب استان، در شمال دریاچه ارومیه آغاز و تا شمال غرب تبریز کشیده می‌شود و در این منطقه توسط تپه هائی کم ارتفاع به رشته‌کوه‌های شمال تبریز یعنی عون بن علی که تا گردنه شبلی ادامه می‌یابد، می‌پیوندد. بلندترین نقطه این رشته، قله علی علمدار با ۳۱۵۵ متر و میشو، گوی زنگی و پیرموسی از قله مرتفع و معروف دیگر آن می‌باشند.

سهند با ۳۷۰۷ متر ارتفاع توده عظیم آتشفشانی دیگری است که قله زیبای آن منظر جنوبی شهر تبریز را به وجود آورده است. این مجتمع کوهستانی به‌صورت یک واحد توپوگرافیک منفرد بزرگ در غرب میانی آذربایجان قرار دارد و از قله آن می‌توان سهند، سلطان، درویش، میدان، اولیاء، گیروه، اروانه، بوز و قبله را نام برد.

رشته‌کوه بزقوش واحد کوهستانی دیگر استان می‌باشد که به همراه سهند سومین ردیف رشته‌کوه‌های شرقی - غربی آذربایجان شرقی را به وجود می‌آورد. این رشته‌کوه از منتهی‌الیه دامنه‌های شرقی سهند شروع و در سراسر مرز میان شهرستان‌های سراب و میانه کشیده شده و در منتهی‌الیه شرقی خود به‌طرف جنوب تغییر جهت داده و به کوه‌های چهل نور و دره رود سنگور ختم می‌شود. قله بزقوش با ۳۳۰۲ متر ارتفاع بلندترین نقطه‌ی آن بشمار می‌آید.

کوه‌های اربط یا تخت سلیمان آخرین عارضه کوهستانی استان بشمار می‌آید، این رشته‌کوه که جنوبی‌ترین کوه‌های آذربایجان شرقی می‌باشد، برخلاف دیگر واحدهای کوهستانی، از دامنه‌های جنوبی سهند آغاز و به‌طرف جنوب کشیده شده است. بلندترین نقطه آن در محدوده استان، قبله داغ با ۳۲۰۶ متر ارتفاع و اربط، گل دامن، بابا و شوانت از قله دیگر آن می‌باشند. این کوه‌ها در شهرستان چارویماق قرار داشته و قله برف‌گیر آن با چشمه‌های فراوان دامنه‌های خود آبخیز رودهای آیدوغموش و قرائقو بشمار می‌رود.

حوضه‌های آبریز و شبکه رودخانه‌ها

وجود کوهستان‌های مرتفع و قرار گرفتن آن‌ها در مسیر جریانات هوایی مدیترانه‌ای و اطلس شمالی، پیدایش مناطقی را با بیش از ۹ ماه پوشش برفی و دامنه‌هایی را با چشمه‌های فراوان سبب شده و این پهنه را به‌صورت آبخیز لایزال رودخانه‌های بزرگ و کوچک متعددی درآورده است. استان آذربایجان شرقی آبخیز

دو حوضه بسته خزر و ارومیه بشمار می‌رود. قسمت میانی آن، یعنی حدفاصل رشته‌کوه‌های میشو، قره داغ، قوشاداغ و سبلان از شمال و شرق و رشته‌کوه بزقوش و سه‌پند از جنوب، به همراه گوشه جنوب غربی استان یعنی غرب کوه‌های سه‌پند و اربط، آبخیز شرقی دریاچه ارومیه را تشکیل می‌دهند. بقیه مناطق آذربایجان شرقی، قسمتی از حوضه آبریز خزر می‌باشد که کلیه نزولات جوی در آن توسط دو شریان اصلی ارس در شمال و قزل‌اوزن در جنوب به دریای خزر می‌ریزند.

حوضه آبریز ارومیه: حوضه آبریز ارومیه را در محدوده استان می‌توان به دو قسمت شمالی و جنوبی تقسیم کرد. رودخانه آجی‌چای که شریان اصلی قسمت شمالی می‌باشد، از ارتفاعات سبلان، قوشاداغ، آیناخلی، آغداش، بزقوش و دامنه‌های شمالی سه‌پند سرچشمه می‌گیرد. آجی‌چای با داشتن حدود ۲۶۰ کیلومتر درازا و ۵۱۷ میلیون مترمکعب آبدهی سالانه بزرگ‌ترین رود داخلی استان محسوب می‌شود. رودهای بویوک‌چای، رازلیق‌چای، اوجان‌چای سرند، پاژ، کومور و لیقوان از شاخه‌های مهم آجی‌چای در این قسمت می‌باشند. رودهای ورکش صوفیان، دریان، اسکو و آذرشهر نیز از رودهای دیگر حوضه آبریز ارومیه در این قسمت بشمار می‌روند که از کوه‌های قصبه، مورو و میشو و دامنه‌های شمال غربی سه‌پند سرچشمه گرفته و به‌طرف دریاچه ارومیه سرازیر می‌شوند. قسمت جنوبی این حوضه شامل دامنه‌های غربی و جنوبی سه‌پند و دامنه‌های غربی کوه‌های اربط و همچنین دشت عجب‌شیر، مراغه و ملکان می‌باشد. وجود کوه‌های بلند و برف‌گیر سه‌پند و قله کوه‌های اربط و تخت سلیمان، جاری شدن رودهای پرآبی را در این منطقه سبب شده است که از آن جمله می‌توان قلعه چای، صوفی، مردوق، لیلان و قوریچای را نام برد.

حوضه آبریز خزر: شریان‌های اصلی این حوضه در آذربایجان رودهای پرآب ارس در شمال و قزل‌اوزن در جنوب می‌باشد.

رود ارس در محدوده آذربایجان شرقی توسط ۱۸ رودخانه کوچک و بزرگ که از چند کیلومتر تا ۲۸۰ کیلومتر طول دارند تغذیه‌شده و با ۸۳۶۷ میلیون مترمکعب آبدهی سالانه پرآب‌ترین رود استان بشمار می‌رود.

حوضه آبریز رود ارس را می‌توان به دو قسمت شرقی و غربی تقسیم کرد. قسمت غربی که خط الراس رشته‌کوه‌های میشو و قره داغ حد جنوبی آن محسوب می‌شود، شهرستان‌های کلیبر، مرند و قسمتی از اهر را در برمی‌گیرد. رودهای این قسمت از ارتفاعات کوه‌های یادشده سرچشمه گرفته و به سمت شمال و رود ارس سرازیر می‌شوند. مهم‌ترین رود این قسمت قطورچای می‌باشد که آذربایجان شرقی و غربی را از هم جدا می‌سازد و از پیوند دو رود زنوز و زیلبیر به وجود می‌آید. از رودهای دیگر این منطقه می‌توان حاجیلار،

ایلگنه ، کلیبر ، سیلن کرنگان ، مردانقم ، ایری چای و دره دیزچای را نام برد که همگی از کوه‌های قره داغ و میشو سرچشمه گرفته و به سمت رود ارس در شمال سرازیر می‌شوند .

قسمت شرقی حوضه آبریز ارس شامل حوضه دره رود و بالهارود می‌باشد که قسمت اعظم آن در محدوده استان اردبیل قرار دارد و به جز قسمت کوچکی از اطراف گرمی و بيله سوار که آبخیز حوضه بالهارود می‌باشد ، بقیه نقاط این قسمت آبخیز رودخانه دره رود که از پیوند رودهای پرآب دیگر تشکیل می‌شود ، بشمار می‌آید . این رود با ۲۸۰ کیلومتر طول و حدود ۵۵۴ میلیون مترمکعب متوسط آبدهی سالانه طویل‌ترین و پرآب‌ترین رود داخلی منطقه بشمار می‌رود . رودخانه دره رود همچنین از وسیع‌ترین حوضه آبخیز برخوردار می‌باشد . بطوریکه قسمت اعظم کوه‌های سیلان ، برزند ، خروسلو ، طالش ، بغرو ، پشتاسارا ، قره داغ و قوشاداغ آبخیز این رودخانه بشمار می‌روند . از شاخه‌های اصلی دره رود می‌توان اهرچای ، قره‌سو ، بالغلو ، حاجی محمد و خیاوچای را نام برد .

قسمت جنوبی حوضه آبریز خزر شامل حوضه قزل‌اوزن می‌باشد که کوه‌های بزقوش ، تخت سلیمان ، ارتفاعات جنوب شرقی سهند و چهل نور را در برمی‌گیرد . در این قسمت نیز که مناطق وسیعی از جنوب آذربایجان یعنی شهرستان‌های میانه و هشترود و قسمتی از شهرستان بستان‌آباد را تحت پوشش دارد ، وجود کوه‌های مرتفع و برف‌گیر ، جاری شدن رودهای پرآبی را سبب گشته است که همگی از طریق شریان اصلی خود یعنی قزل‌اوزن از استان خارج و از طریق دره سفیدرود به دریای خزر می‌ریزند .

دشت‌ها

در میان رشته‌کوه‌ها و واحده توپوگرافیک یادشده و روند تکامل مورفولوژیک آن‌ها ، دشت‌های کوچک و بزرگ متعددی بوجود آمده است که امروزه بستر فعالیت‌های اقتصادی در استان بشمار می‌روند . البته به‌جز دشت‌های که در محل پس‌روی آب دریا‌های خزر و ارومیه ، در اثر تغییرات آب‌وهوای دیرینه زمین و حرکات تکتونیکی آن ، به وجود آمده‌اند ، (به علت کوهستانی بودن منطقه) دشت‌های موجود در این استان از وسعت قابل‌توجهی برخوردار نمی‌باشند و عموماً به‌صورت جلگه‌های کوچک و بزرگ آبرفتی پای کوهی به چشم می‌خورند که از مهم‌ترین آن‌ها از نظر وسعت می‌توان به دشت‌های زیر اشاره نمود :

دشت تبریز : این دشت وسیع‌ترین دشت آذربایجان شرقی محسوب می‌شود که حدود ۴۷۰ هزار هکتار وسعت داشته و در بین کوه‌های میشو و مورو (در شمال) و دامنه‌های کوه‌های سهند (در جنوب) و سواحل دریاچه ارومیه (در غرب) جای دارد . این دشت در ارتفاع تقریبی ۱۳۰۰ متری قرارگرفته و توسط دامنه‌های غربی کوه سهند از دشت‌های عجب‌شیر و مراغه جدا می‌شود .

دشت مراغه: این دشت نیز قسمتی از دشت بزرگی است که در سواحل دریاچه ارومیه و در داخل آذربایجان غربی کشیده شده است. دشت مراغه در محدوده آذربایجان شرقی توسط دامنه‌های کوه‌های سه‌هند و تخت سلیمان و سواحل دریاچه ارومیه و همچنین رودخانه لیلانچای محصور شده است و با وسعتی در حدود ۹۰ هزار هکتار در ارتفاع متوسط ۱۳۰۰ متری قرار دارد.

دشت مرند: دشت مرند در میان کوه‌های میشو و قره داغ قرار دارد و توسط رشته‌کوه میشو از دشت تبریز جدا می‌شود. این دشت با وسعتی معادل ۵۱ هزار هکتار، به‌طور متوسط ۱۳۰۰ متر ارتفاع دارد.

دشت سراب: این دشت در دو سوی رودخانه آجی‌چای و در میان رشته‌کوه قوش‌داغ و رشته‌کوه بزقوش قرار دارد. دشت سراب با وسعتی در حدود ۵۰ هزار هکتار، پس از دشت قوم تپه، با ارتفاع متوسط ۱۶۵۰ متر، مرتفع‌ترین دشت استان بشمار می‌آید.

از دشت‌های دیگر استان که به لحاظ وسعت دارای اهمیت کمتری می‌باشند می‌توان دشت‌های جلفا، یکانات، بدوستان، میانه، بستان‌آباد و قوم تپه را نام برد.

تعاریف و مفاهیم

شهرستان: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به‌هم پیوستن چند بخش هم‌جوار که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، واحد متناسب و همگنی را به وجود آورده‌اند، تشکیل شده است.

بخش: واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به‌هم پیوستن چند دهستان هم‌جوار مشتمل بر چندین مزرعه، مکان، روستا و احیاناً شهر، که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، واحد همگنی را به وجود آورده‌اند، تشکیل شده است.

شهر: محلی با حدود قانونی است که در محدوده جغرافیایی بخش واقع شده و از نظر بافت ساختمانی، اشتغال و سایر عوامل، دارای سیمایی با ویژگی‌های شهر باشد.

دهستان: کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به‌هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه هم‌جوار تشکیل می‌شود که از لحاظ محیط طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن می‌باشد و امکان خدمات‌رسانی و برنامه‌ریزی در سیستم و شبکه‌ای واحد را فراهم می‌نماید.

ایستگاه همدیدی (ایستگاه سینوپتیک): ایستگاهی است که در آن، عوامل مختلف جوی از قبیل دما خشک و تر، مقدار و نوع ابر، مقدار بارندگی، نوع پدیده جوی، سمت و سرعت باد، تبخیر، فشار، ساعت‌های آفتابی، نحوه تغییرات فشار، میزان تابش خورشید و... براساس دستورالعمل‌های مشخص و در رأس ساعت‌های معین (به‌طور همزمان در سراسر جهان)، اندازه‌گیری و پس از ثبت در یک دفتر مخصوص، توسط دستگاه‌های مخابراتی از قبیل SSB، تلفن و تلکس، به مراکز هواشناسی در سراسر جهان مخابره می‌شود.

پایین‌ترین کمینه (حداقل مطلق): عبارت از پایین‌ترین دما در یک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال) است.

بالا‌ترین بیشینه (حداکثر مطلق): عبارت از بالا‌ترین دما در یک دوره مشخص از زمان (۲۴ ساعت، یک ماه، یک سال یا چند سال) است.

رطوبت نسبی: مقدار هوای تر موجود در یک واحد حجم از هوای معمولی است.

میانگین ارتفاع بارندگی (میانگین ارتفاع بارش): میانگین ارتفاع بارندگی یک منطقه میانگین وزنی منطقه می‌باشد. درواقع منطقه به چند ضلعی‌های متعدد تقسیم‌شده و با توجه به بارندگی نازل‌شده در هرچند ضلعی میانگین ارتفاع بارش محاسبه می‌شود.

گزیده اطلاعات

آذربایجان شرقی با اختصاص دادن ۲۰۷۶ درصد از مساحت کشور در گوشه شمال غربی فلات ایران قرار دارد. آذربایجان شرقی به طول ۲۳۵ کیلومتر با جمهوری آذربایجان و ارمنستان مرز مشترک دارد که بیشترین مرز استان با جمهوری آذربایجان ۲۰۰ کیلومتر می باشد .
بر اساس آخرین تقسیمات سیاسی در سال ۱۳۹۳، استان آذربایجان شرقی دارای ۲۰ شهرستان، ۴۴ بخش، ۶۲ شهر ، ۱۴۲ دهستان می باشد .

در بین شهرستان های استان ، شهرستان میانه با ۵۵۹۵.۳۰ کیلومترمربع وسیع ترین و شهرستان عجب شیر با ۷۳۸.۴۴ کیلومترمربع کمترین مساحت استان را به خود اختصاص داده بود .
در سال ۱۳۹۳ در بین ایستگاه های استان، بالاترین بیشینه و پایین ترین کمینه درجه حرارت ثبت شده، مربوط به شهر میانه با ۴۳.۴ درجه سانتی گراد و شهر ورزقان با ۲۴.۶- درجه سانتی گراد بوده است.
در سال ۱۳۹۳ بیشترین متوسط میزان بارندگی سالانه در بین ایستگاه های استان در شهر کلیبر با ۵۶۶ میلی متر و کمترین متوسط میزان بارندگی مربوط به شهر عجب شیر با ۲۸۲.۲ میلی متر به ثبت رسیده است.

۱-۱- طول و عرض جغرافیایی شهرستان‌ها: ۱۳۹۳

شهرستان	طول شرقی				عرض شمالی			
	حداقل		حداکثر		حداقل		حداکثر	
	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه	دقیقه	درجه
کل استان	۵	۴۵	۲۲	۴۸	۴۵	۳۶	۲۶	۳۹
آذرشهر	۴۰	۴۵	۱۰	۴۶	۳۴	۳۷	۵۳	۳۷
اسکو	۲۳	۴۵	۲۱	۴۶	۳۹	۳۷	۰۳	۳۸
اهر	۴۵	۴۶	۳۳	۴۷	۱۸	۳۸	۰۵	۳۹
بستان‌آباد	۲۹	۴۶	۱۵	۴۷	۳۴	۳۷	۰۵	۳۸
بناب	۴۵	۴۵	۰۹	۴۶	۱۱	۳۷	۳۲	۳۷
تبریز	۵۰	۴۵	۳۶	۴۶	۴۲	۳۷	۲۹	۳۸
جلفا	۱۷	۴۵	۳۱	۴۶	۳۹	۳۸	۰۰۰	۳۹
چاراویماق	۳۹	۴۶	۳۵	۴۷	۴۵	۳۶	۲۴	۳۷
خداآفرین	۲۵	۴۶	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۲۶	۳۹
سراب	۰۰۰	۴۷	۵۶	۴۷	۴۴	۳۷	۱۵	۳۸
شبستر	۵	۴۵	۲۰	۴۶	۰۰۰	۳۸	۲۸	۳۸
عجب‌شیر	۲۷	۴۵	۲۰	۴۶	۱۵	۳۷	۴۲	۳۷
کلیبر	۰۰۰	۰۰۰	۳۲	۴۷	۳۶	۳۸	۰۰۰	۰۰۰
مراغه	۰۹	۴۶	۴۴	۴۶	۰۱	۳۷	۴۵	۳۷
مرند	۱۴	۴۵	۱۲	۴۶	۱۷	۳۸	۵۳	۳۸
ملکان	۵۵	۴۵	۲۶	۴۶	۵۷	۳۶	۱۷	۳۷
میانه	۱۷	۴۷	۲۲	۴۸	۰۲	۳۷	۵۴	۳۷
ورزقان	۰۲	۴۶	۵۲	۴۶	۲۳	۳۸	۴۷	۳۸
هریس	۲۲	۴۶	۲۲	۴۷	۰۴	۳۸	۲۴	۳۸
هشت‌رود	۲۸	۴۶	۱۹	۴۷	۱۲	۳۷	۳۹	۳۷

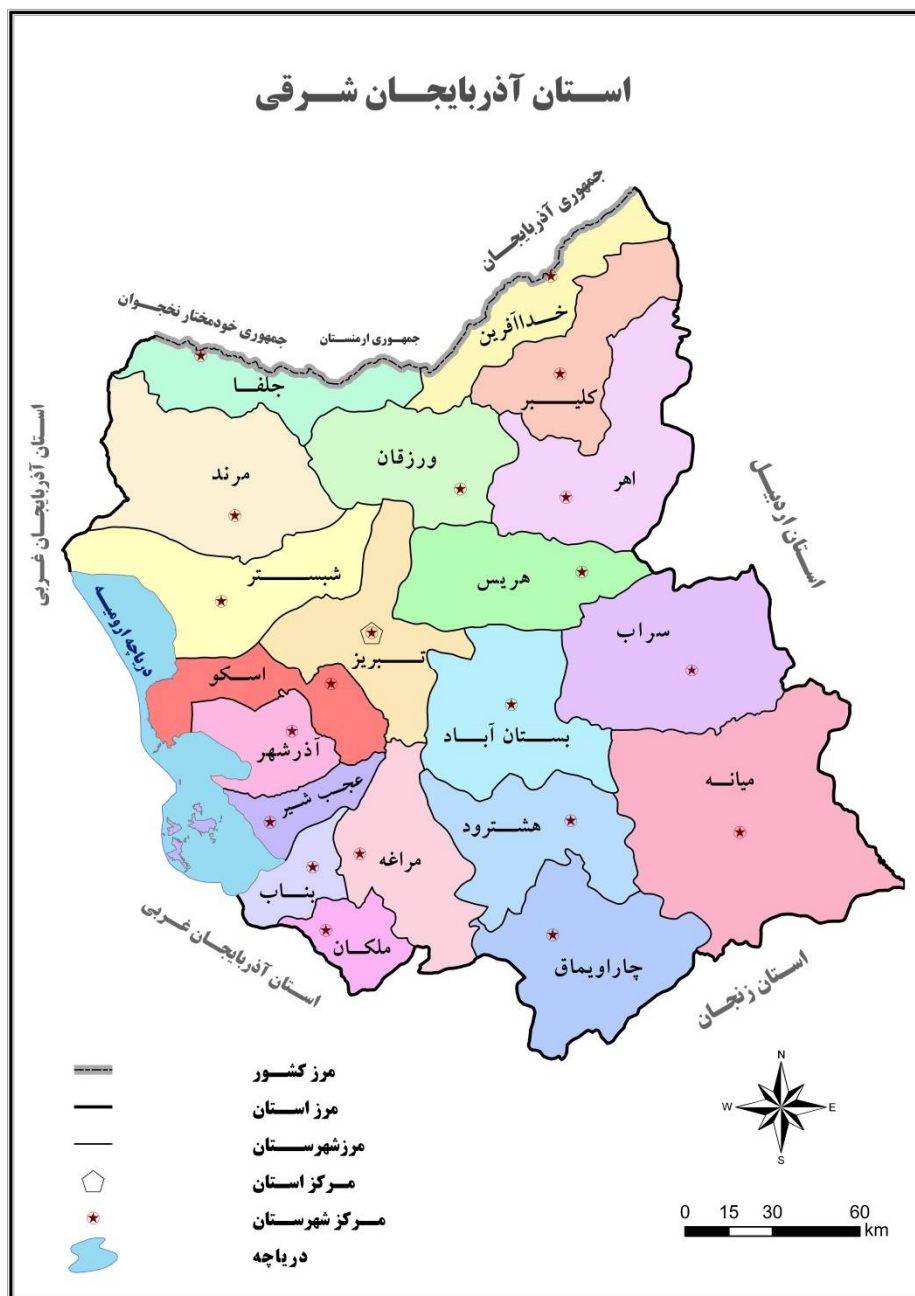
مأخذ - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان آذربایجان شرقی معاونت آمار و اطلاعات و GIS

۱-۲- تعداد شهرستان، بخش، شهر و دهستان بر اساس تقسیمات کشوری در پایان سال

سال	تعداد شهرستان	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان
۱۳۷۵	۱۴	۳۴	۳۹	۱۳۴
۱۳۸۰	۱۹	۴۱	۵۳	۱۳۹
۱۳۸۵	۱۹	۴۲	۵۷	۱۴۱
۱۳۸۹	۲۰	۴۴	۵۸	۱۴۲
۱۳۹۰	۲۰	۴۴	۵۹	۱۴۲
۱۳۹۱	۲۰	۴۴	۵۹	۱۴۲
۱۳۹۲	۲۰	۴۴	۶۲	۱۴۲
۱۳۹۳	۲۰	۴۴	۶۲	۱۴۲

مأخذ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان آذربایجان شرقی معاونت آمار و اطلاعات

۱- سرزمین، آب و هوا _____ سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۳

۱-۳- مشخصات عمومی شهرستان‌ها بر اساس تقسیمات کشوری در پایان سال: ۱۳۹۳

شهرستان	مساحت (کیلومتر مربع)	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان
کل استان	۴۵۴۹۰.۸۹	۴۴	۶۲	۱۴۲
آذرشهر	۸۴۰.۰۰	۳	۴	۷
اسکو	۱۷۶۲.۵۹	۲	۳	۵
اهر	۳۰۷۳.۹۳	۲	۲	۹
بستان‌آباد	۲۷۹۵.۰۰	۲	۲	۹
بناب	۷۷۸.۷۵	۱	۱	۳
تبریز	۲۱۶۷.۱۹	۲	۴	۶
جلفا	۱۶۷۰.۳۱	۲	۳	۵
چاراویماق	۳۲۰۸.۱۲	۲	۱	۶
خداآفرین	۱۵۲۵.۷۱	۳	۱	۷
سراب	۳۴۵۲.۱۸	۲	۴	۹
شبستر	۲۶۲۹.۶۹	۳	۹	۸
عجب‌شیر	۷۳۸.۴۴	۲	۲	۴
کلیبر	۲۰۷۱.۹۷	۲	۲	۷
مراغه	۲۱۸۵.۶۵	۲	۲	۶
مرند	۳۲۸۵.۶۲	۲	۵	۹
ملکان	۱۰۰۶.۸۷	۲	۳	۵
میانه	۵۵۹۵.۳۰	۴	۵	۱۷
ورزقان	۲۳۶۸.۱۳	۲	۲	۷
هریس	۲۳۴۵.۴۳	۲	۵	۶
هشت‌رود	۱۹۹۰.۰۱	۲	۲	۷

مأخذ - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان آذربایجان شرقی معاونت آمار و اطلاعات

۱-۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان : ۱۳۹۳

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی ^(۱)		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
آذرشهر			۴۶	۳۶	۱۰
			۳۵	۲۷	۸
بخش حومه	آذرشهر				
			۹	۸	۱
			۱۲	۸	۴
			۴	۴	۰
			۱۰	۷	۳
			۹	۸	۱
بخش گوگان	تیمورلو - گوگان				
			۳	۲	۱
			۶	۶	۰
بخش ممقان	ممقان				
			۲	۱	۱
			۴۷	۴۲	۵
اسکو	ایلخچی				
			۲۴	۲۲	۲
			۷	۷	۰
بخش مرکزی	اسکو - سهند				
			۱۷	۱۵	۲
			۲۳	۲۰	۳
			۶	۶	۰
بخش ایلخچی	ایلخچی				
			۶	۶	۰
			۱۱	۸	۳

۱-۴- تقسیمات کشوری در محدوده استان : ۱۳۹۳ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی ^(۱)		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
اهر بخش مرکزی	اهر	آذغان	۳۴۲	۳۰۲	۴۰
			۲۳۱	۲۰۰	۳۱
			۲۷	۲۴	۳
			۲۸	۲۴	۴
			۲۵	۲۴	۱
			۸۰	۶۴	۱۶
			۲۹	۲۷	۲
			۴۲	۳۷	۵
			۱۱۱	۱۰۲	۹
			۴۲	۳۸	۴
بخش هوراند	هوراند	دودانگه	۴۵	۴۳	۲
			۲۴	۲۱	۳
			۱۸۸	۱۷۹	۹
			۱۰۳	۹۸	۵
			۲۲	۱۹	۳
			۲۷	۲۵	۲
			۲۶	۲۶	۰
			۲۸	۲۸	۰
			۸۵	۸۱	۴
			۲۶	۲۵	۱
بستان آباد بخش تیکمه داش	تیکمه داش	اوجان شرقی	۸	۷	۱
			۱۷	۱۶	۱
			۱۳	۱۳	۰
			۲۱	۲۰	۱
			۲۶	۲۵	۱
			۸	۷	۱
			۱۷	۱۶	۱
			۱۳	۱۳	۰
			۲۱	۲۰	۱
			۲۶	۲۵	۱
بخش مرکزی	بستان آباد	شبللی	۲۶	۲۵	۱
			۸	۷	۱
			۱۷	۱۶	۱
			۱۳	۱۳	۰
			۲۱	۲۰	۱
			۲۶	۲۵	۱
			۸	۷	۱
			۱۷	۱۶	۱
			۱۳	۱۳	۰
			۲۱	۲۰	۱

۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان : ۱۳۹۳ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی ^(۱)		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
بناب بخش مرکزی	بناب		۳۰	۲۹	۱
			۳۰	۲۹	۱
تبریز بخش خسرو شاه	خسروشاه	بناجوی شمالی	۱۱	۱۰	۱
		بناجوی شرقی	۵	۵	۰
		بناجوی غربی	۱۴	۱۴	۰
			۷۵	۷۱	۴
			۱۵	۱۴	۱
بخش مرکزی	باسمنج- تبریز-سردرود	لاهیجان	۸	۸	۰
		تازه کند	۷	۶	۱
			۶۰	۵۷	۳
		آجی چای	۱۲	۱۱	۱
		اسپران	۱۹	۱۷	۲
		میدان چایی	۲۳	۲۳	۰
		سرد صحرا	۶	۶	۰

۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان : ۱۳۹۳ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی ^(۱)		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
جلفا	سیه رود	دیزمار غربی	۶۱	۴۸	۱۳
			۳۱	۲۴	۷
بخش مرکزی	جلفا-هادی شهر	نوجه مهر	۲۶	۱۹	۷
			۳۰	۲۴	۶
چاراویماق	قره آغاج	ارسی	۷	۷	۰
		داران	۷	۵	۲
بخش شادیان		شجاع	۱۶	۱۲	۴
			۲۴۸	۲۱۲	۳۶
بخش مرکزی		چاراویماق جنوب شرقی	۵۱	۴۲	۹
		چاراویماق شرقی	۵۲	۴۱	۱۱
			۱۴۵	۱۲۹	۱۶
		چاراویماق جنوب غربی	۳۸	۳۶	۲
		چاراویماق مرکزی	۵۳	۵۲	۱
		قوریچای شرقی	۲۲	۲۱	۱
		ورقه	۳۲	۲۰	۱۲

۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان : ۱۳۹۳ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی ^(۱)		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
خداآفرین بخش مرکزی	خمارلو	بسطاملو کیوان	۲۰۴	۱۷۵	۲۹
			۶۲	۵۸	۴
			۲۷	۲۵	۲
			۳۵	۳۳	۲
بخش گرمادوز		گرمادوز شرقی گرمادوز غربی	۴۱	۳۸	۳
			۱۵	۱۳	۲
			۲۶	۲۵	۱
			۱۰۱	۷۹	۲۲
بخش منجوان		دیزمار شرقی منجوان شرقی منجوان غربی	۲۲	۱۴	۸
			۳۷	۳۱	۶
			۴۲	۳۴	۸
			۱۸۶	۱۶۴	۲۲
سراب بخش مرکزی	سراب	آغمیون ابراغان حومه رازلیق صائین ملا یعقوب	۱۴۶	۱۳۱	۱۵
			۲۲	۱۸	۴
			۲۶	۲۵	۱
			۲۱	۱۸	۳
بخش مهربان	دوزدوزان-شربیان-مهربان	آلان برغوش اردلان شربیان	۲۹	۲۷	۲
			۲۸	۲۵	۳
			۲۰	۱۸	۲
			۴۰	۳۳	۷
			۲۰	۱۵	۵
			۱۱	۱۰	۱
			۹	۸	۱

۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان : ۱۳۹۳ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی ^(۱)		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
شبستر بخش تسوج	تسوج		۸۱	۷۶	۵
			۱۶	۱۵	۱
بخش صوفیان	صوفیان	چهرگان	۷	۷	۰
		گونی غربی	۹	۸	۱
			۴۲	۳۹	۳
			۱۲	۱۰	۲
بخش مرکزی	خامنه-سیس-شبستر-شرفخانه شندآباد-کوزکنان-وايقان	چله خانه	۲۰	۱۹	۱
		رودقات	۱۰	۱۰	۰
		میشو جنوبی	۲۳	۲۲	۱
			۱۰	۱۰	۰
عجب شیر بخش قلعه چای	جوان قلعه	سیس	۶	۵	۱
		گونی شرقی	۷	۷	۰
		گونی مرکزی	۴۷	۴۰	۷
			۲۲	۲۱	۱
بخش مرکزی	عجب شیر	دیز جرود شرقی	۱۴	۱۴	۰
		کوهستان	۸	۷	۱
			۲۵	۱۹	۶
			۷	۵	۲
		خضرلو	۱۸	۱۴	۴
		دیز جرود غربی			

۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان : ۱۳۹۳ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	جمع	تعداد آبادی ^(۱)	
				دارای سکنه	خالی از سکنه
کلیبر بخش مرکزی	کلیبر		۲۴۳	۲۲۰	۲۳
			۱۴۹	۱۳۳	۱۶
بخش آبش احمد	آبش احمد	پیغان چای	۵۰	۴۶	۴
		مولان	۳۰	۲۸	۲
		میشه پاره	۴۱	۳۴	۷
		ییلاق	۲۸	۲۵	۳
			۹۴	۸۷	۷
		آبش احمد	۴۶	۴۴	۲
		سیدان	۱۹	۱۴	۵
		قشلاق	۲۹	۲۹	۰
			۱۷۷	۱۶۷	۱۰
			۱۰۰	۹۲	۸
بخش مراغه بخش مرکزی	خداجو	سراجوی جنوبی	۱۶	۱۶	۰
		سراجوی شرقی	۳۰	۲۹	۱
		قوریچای غربی	۵۴	۴۷	۷
			۷۷	۷۵	۲
	مراغه	سراجوی شمالی	۳۴	۳۲	۲
		سراجوی غربی	۲۵	۲۵	۰
		قره ناز	۱۸	۱۸	۰

۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان : ۱۳۹۳ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	جمع	تعداد آبادی ^(۱)	
				دارای سکنه	خالی از سکنه
مرند بخش مرکزی	بناب جدید-زنوز- کشکسرای -مرند		۱۲۳	۱۰۴	۱۹
			۸۷	۷۹	۸
		بناب	۱۰	۹	۱
		دولت آباد	۹	۹	۰
		زنوزق	۷	۶	۱
		کشکسرای	۲۲	۲۱	۱
		میشاب شمالی	۱۴	۱۳	۱
		هرزندات شرقی	۱۲	۱۱	۱
		هرزندات غربی	۱۳	۱۰	۳
			۳۶	۲۵	۱۱
بخش یامچی	یامچی				
		ذوالبین	۱۹	۱۴	۵
		یکانات	۱۷	۱۱	۶
			۸۲	۸۰	۲
			۲۵	۲۵	۰
		لیلان			
		لیلان جنوبی	۱۴	۱۴	۰
		لیلان شمالی	۱۱	۱۱	۰
			۵۷	۵۵	۲
		ملکان - مبارک شهر			
ملکان بخش لیلان		گاودول شرقی	۲۲	۲۲	۰
		گاودول غربی	۱۳	۱۳	۰
		گاودول مرکزی	۲۲	۲۰	۲

۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان : ۱۳۹۳ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	جمع	تعدادآبادی ^(۱)	
				دارای سکنه	خالی از سکنه
میانه بخش ترکمانچای	ترکمانچای		۳۹۷	۳۳۱	۶۶
			۶۴	۵۲	۱۲
		اوج تپه غربی	۱۸	۱۲	۶
		بروانان شرقی	۱۶	۱۴	۲
		بروانان غربی	۲۲	۲۱	۱
	آقکند	بروانان مرکزی	۸	۵	۳
			۸۰	۶۹	۱۱
		قافلانکوه شرقی	۱۹	۱۸	۱
		کاغذ کنان شمالی	۳۴	۲۹	۵
		کاغذ کنان مرکزی	۲۷	۲۲	۵
بخش کندوان	ترک		۹۳	۸۵	۸
		تیر چائی	۲۶	۲۳	۳
		کندوان	۳۵	۳۳	۲
		گرمه شمالی	۳۲	۲۹	۳
			۱۶۰	۱۲۵	۳۵
	میانه-آچاچی		۲۷	۱۹	۸
		شیخدر آباد	۴	۳	۱
		قافلانکوه غربی	۲۰	۱۵	۵
		قزل اوزن	۱۵	۱۲	۳
		کله بوز شرقی	۲۸	۲۰	۸
کله بوز غربی		۱۷	۱۷	۰	
گرمه جنوبی		۴۹	۳۹	۱۰	

۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان : ۱۳۹۳ (دنباله)

شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	جمع	تعداد آبادی ^(۱)	
				دارای سکنه	خالی از سکنه
ورزقان بخش خاروانا	خاروانا		۱۶۳	۱۴۷	۱۶
			۵۰	۴۷	۳
		ارزیل	۱۶	۱۶	۰
		جوشین	۱۵	۱۵	۰
بخش مرکزی	ورزقان	دیزمار مرکزی	۱۹	۱۶	۳
			۱۱۳	۱۰۰	۱۳
		ازومدل جنوبی	۴۰	۳۷	۳
		ازومدل شمالی	۲۰	۱۷	۳
هریس بخش خواجه	خواجه	بکرآباد	۲۱	۱۸	۳
		سینا	۳۲	۲۸	۴
			۱۰۴	۹۳	۱۱
			۶۸	۶۳	۵
بخش مرکزی	بخشایش-زرندق کلوانق-هریس	بدوستان غربی	۲۵	۲۵	۰
		مواضع خان شرقی	۱۵	۱۱	۴
		مواضع خان شمالی	۲۸	۲۷	۱
			۳۶	۳۰	۶
		باروق	۴	۴	۰
		بدوستان شرقی	۱۳	۱۳	۰
		خانمرود	۱۹	۱۳	۶

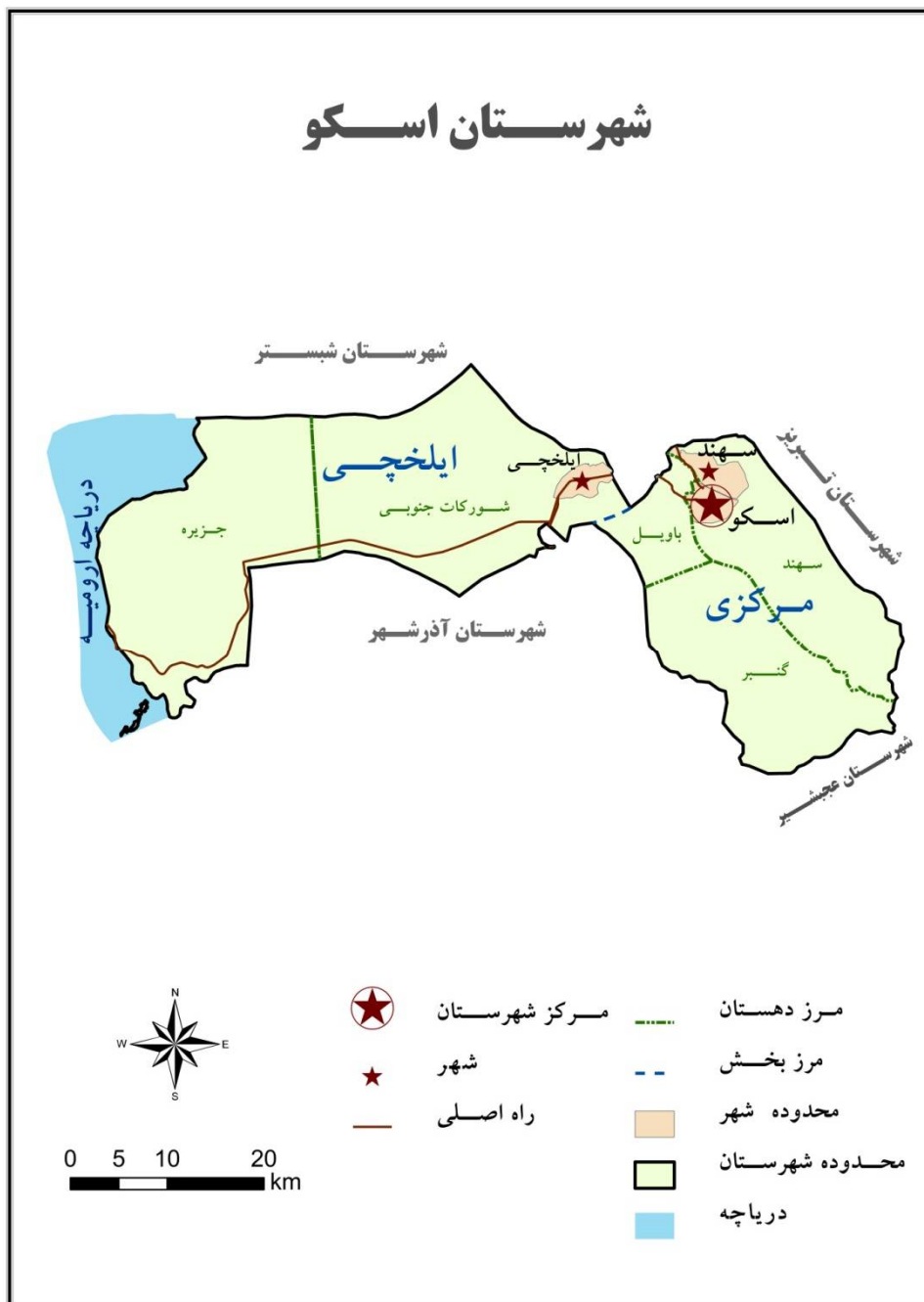
۴-۱- تقسیمات کشوری در محدوده استان : ۱۳۹۳ (دنباله)

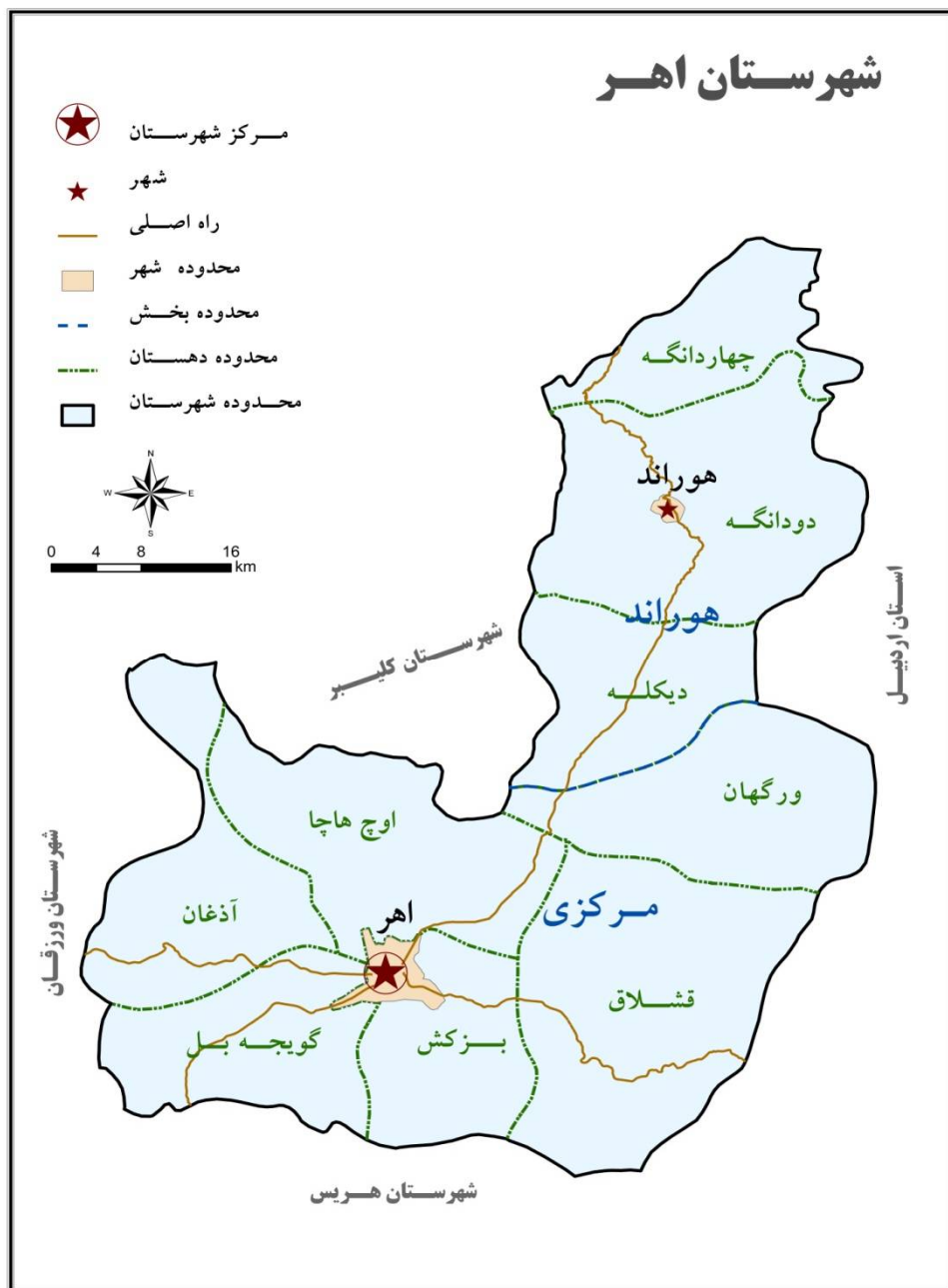
شهرستان و بخش	نام شهر	نام دهستان	تعداد آبادی ^(۱)		
			جمع	دارای سکنه	خالی از سکنه
هشترود بخش مرکزی	هشترود	چاراویماق شمال شرقی	۲۳۳	۱۹۰	۴۳
			۱۱۶	۹۵	۲۱
بخش نظرکهریزی	نظرکهریزی	سلوک	۱۸	۱۱	۷
		علی آباد	۱۳	۱۳	۰
		قراوقو	۲۲	۱۸	۴
		کوهسار	۴۷	۳۹	۸
			۱۶	۱۵	۱
		آمالو	۳۸	۳۰	۸
		نظرکهریزی	۷۹	۶۵	۱۴

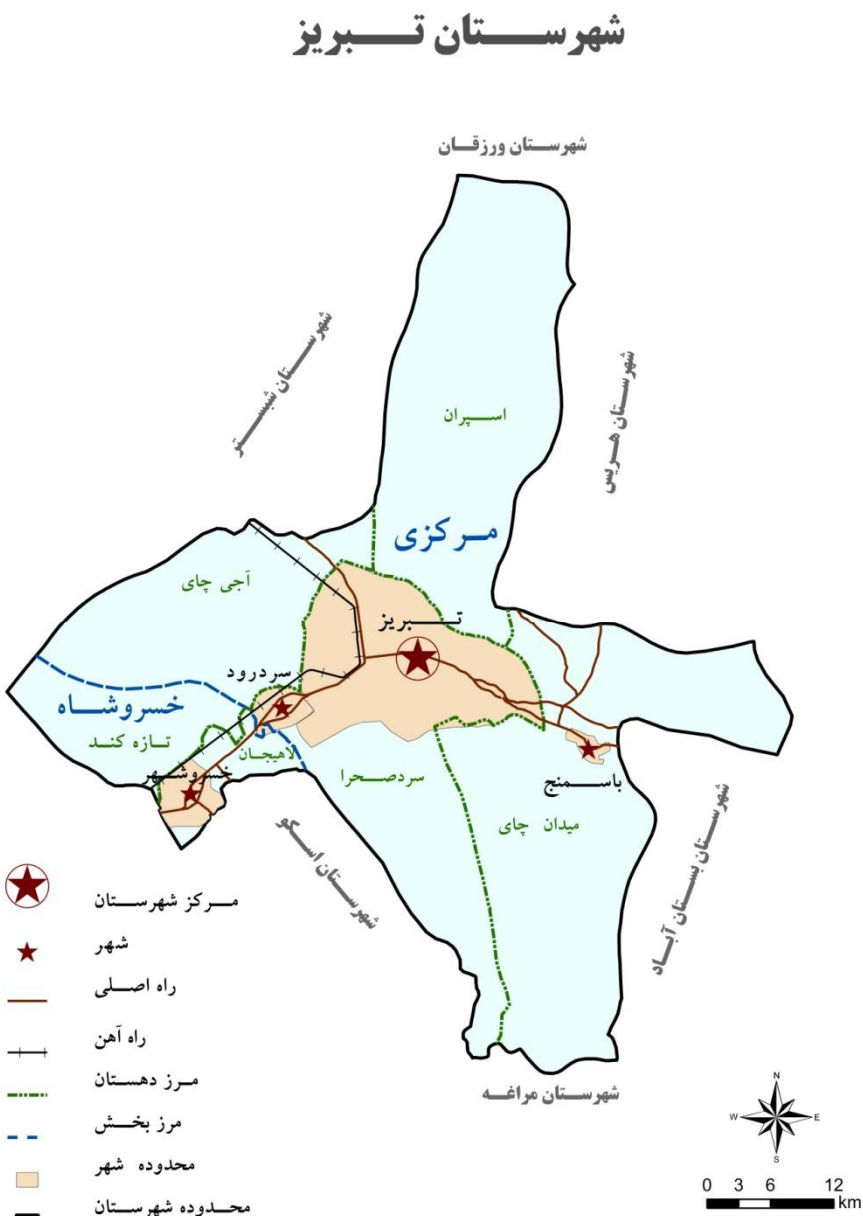
(۱): از نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ استفاده شده است.

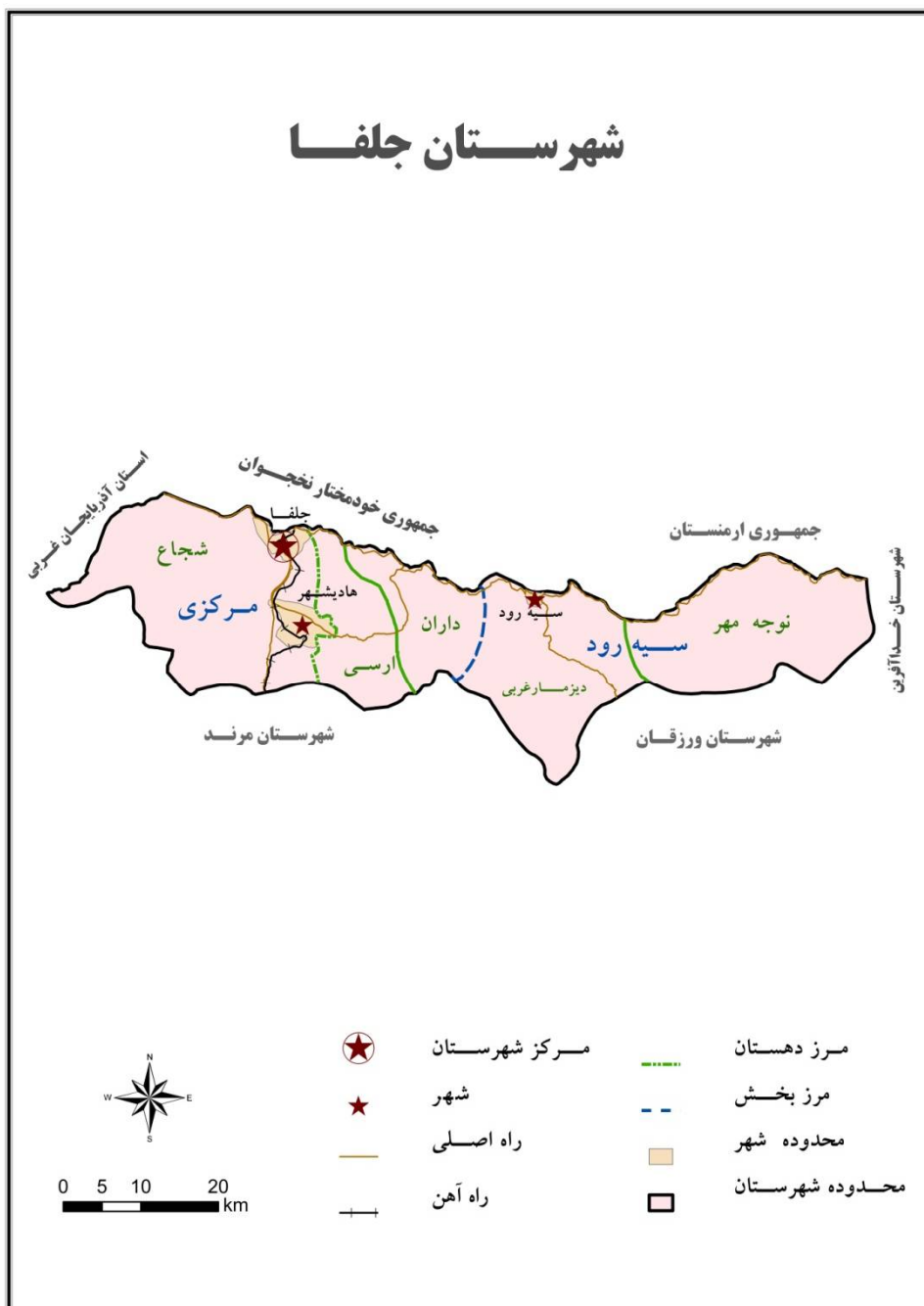
مآخذ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان آذربایجان شرقی معاونت آمار و اطلاعات

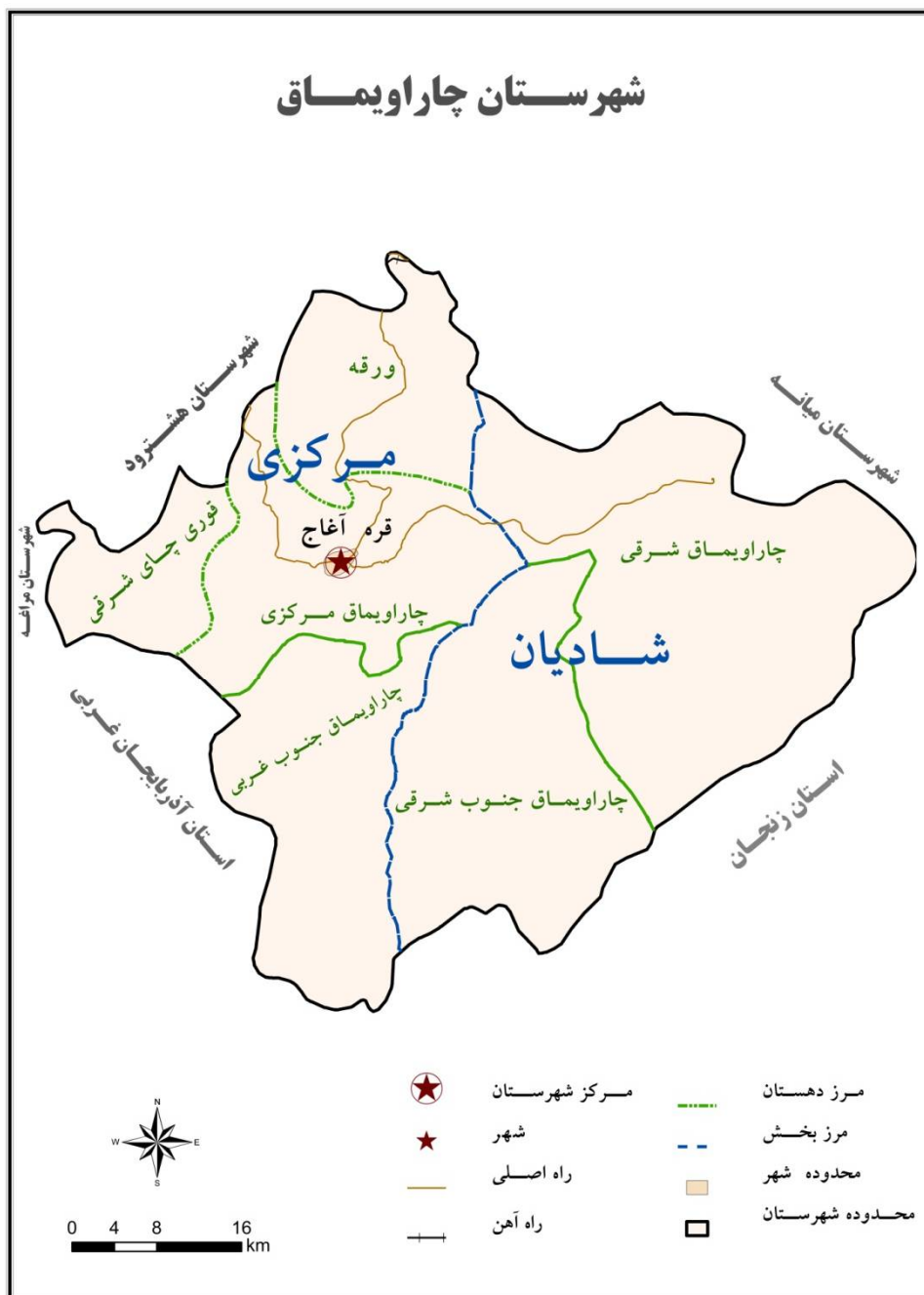

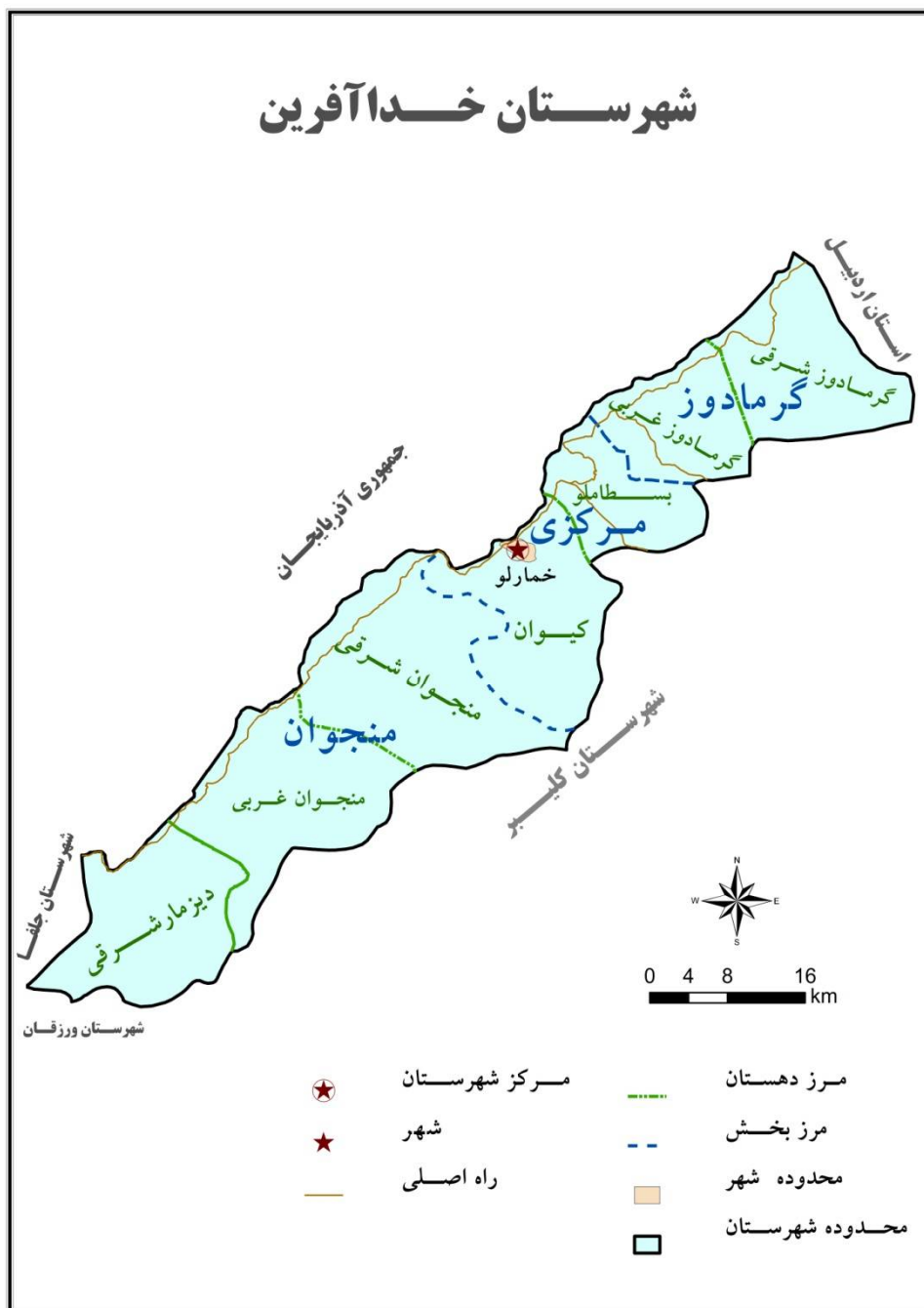

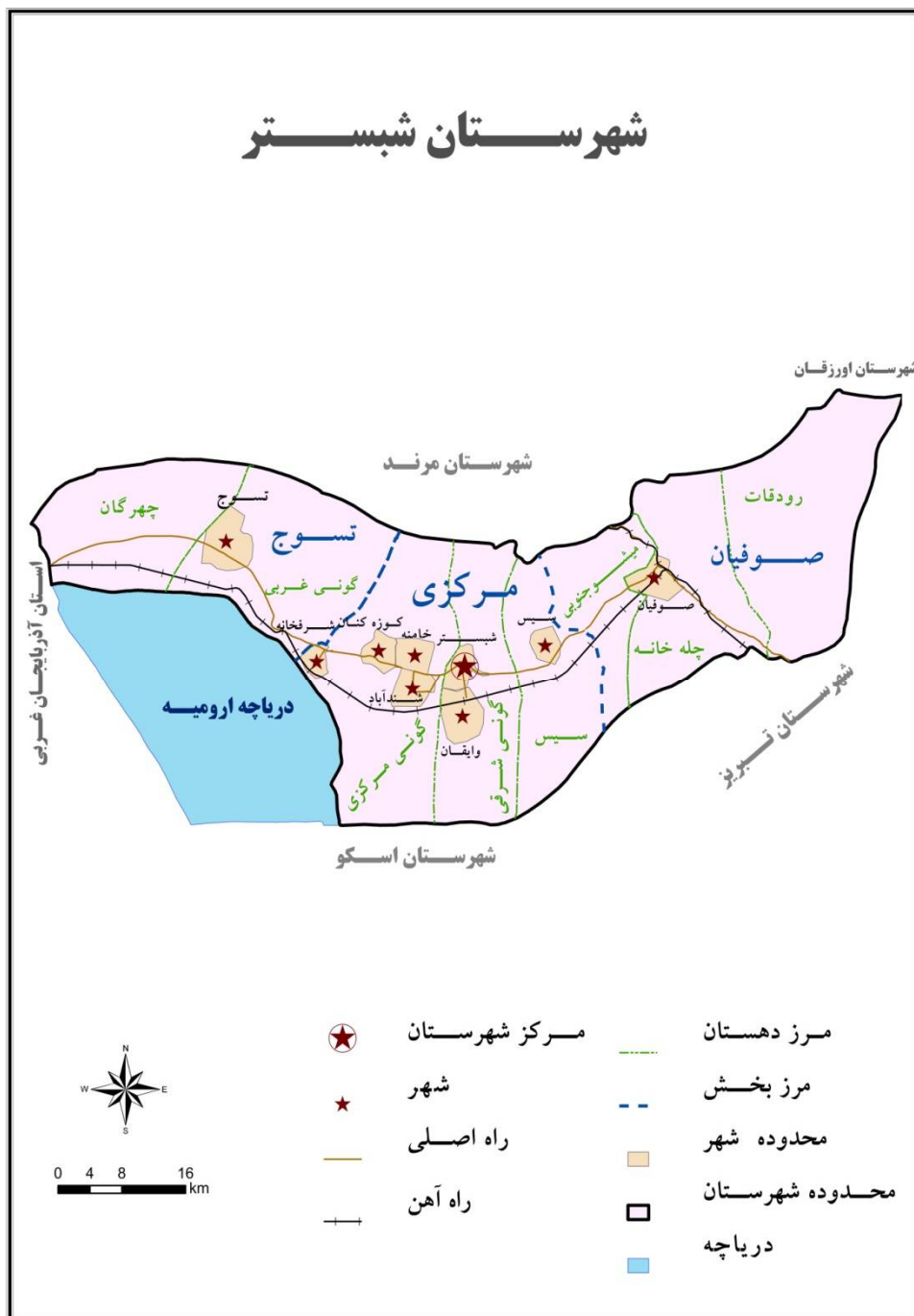

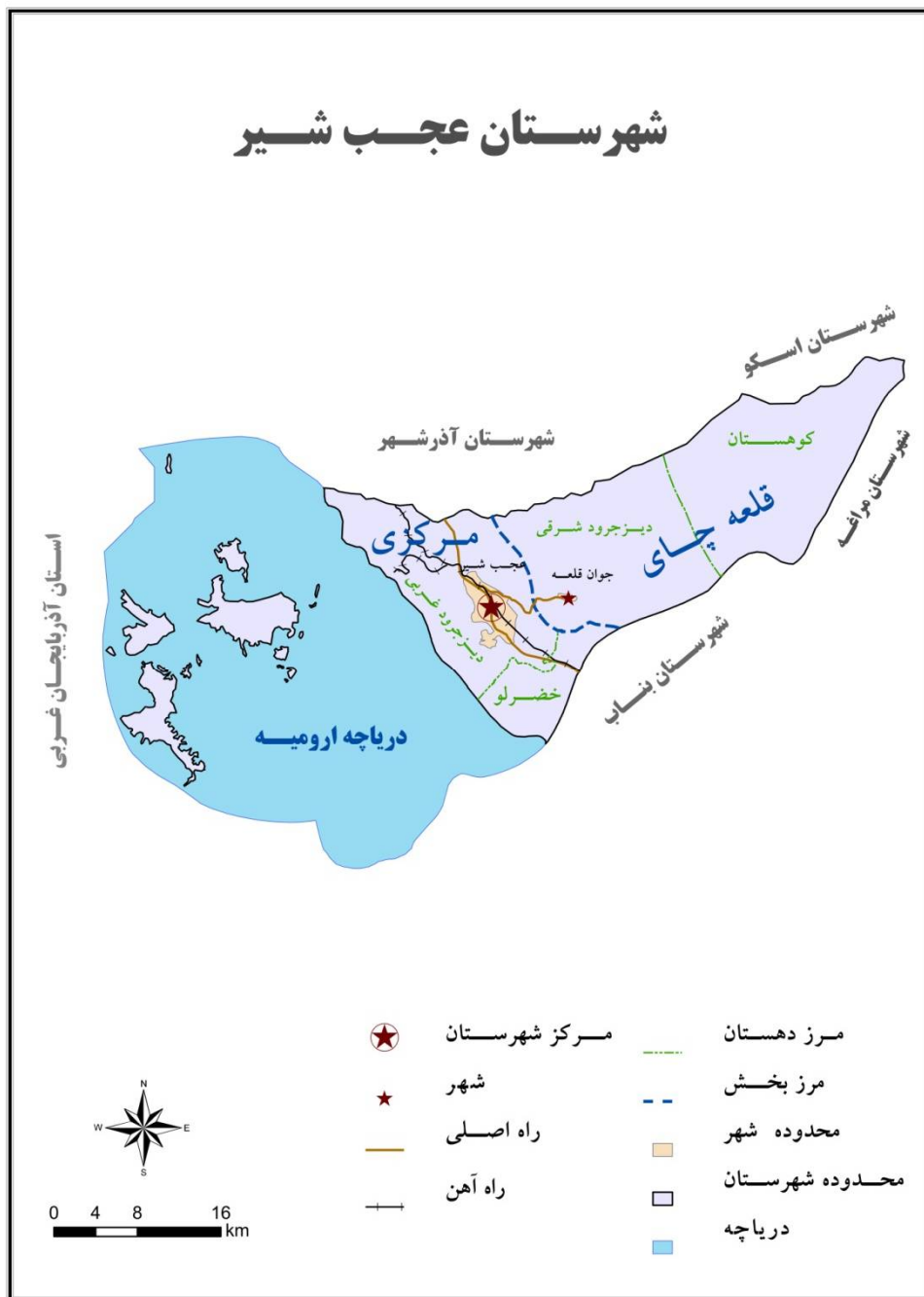

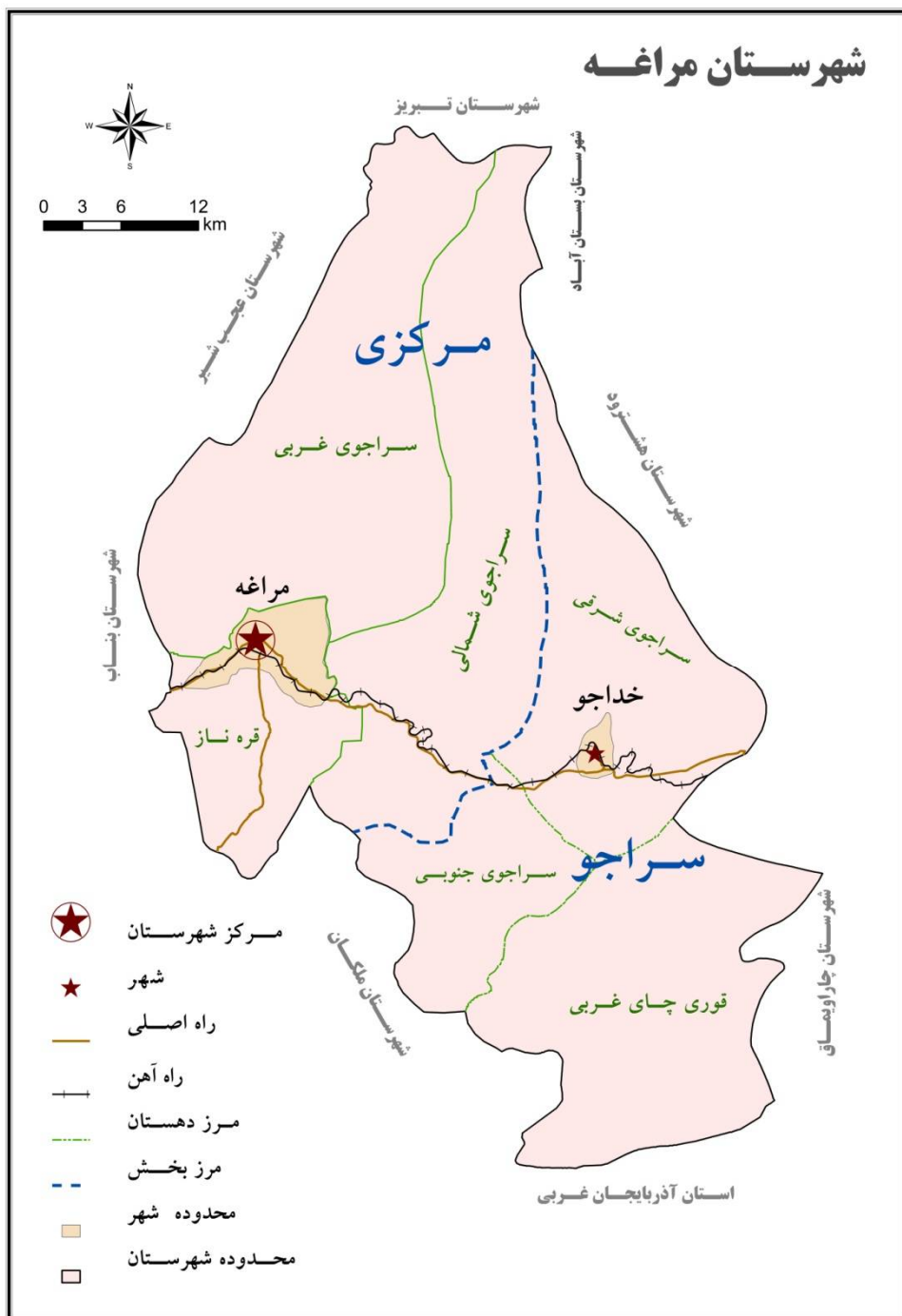

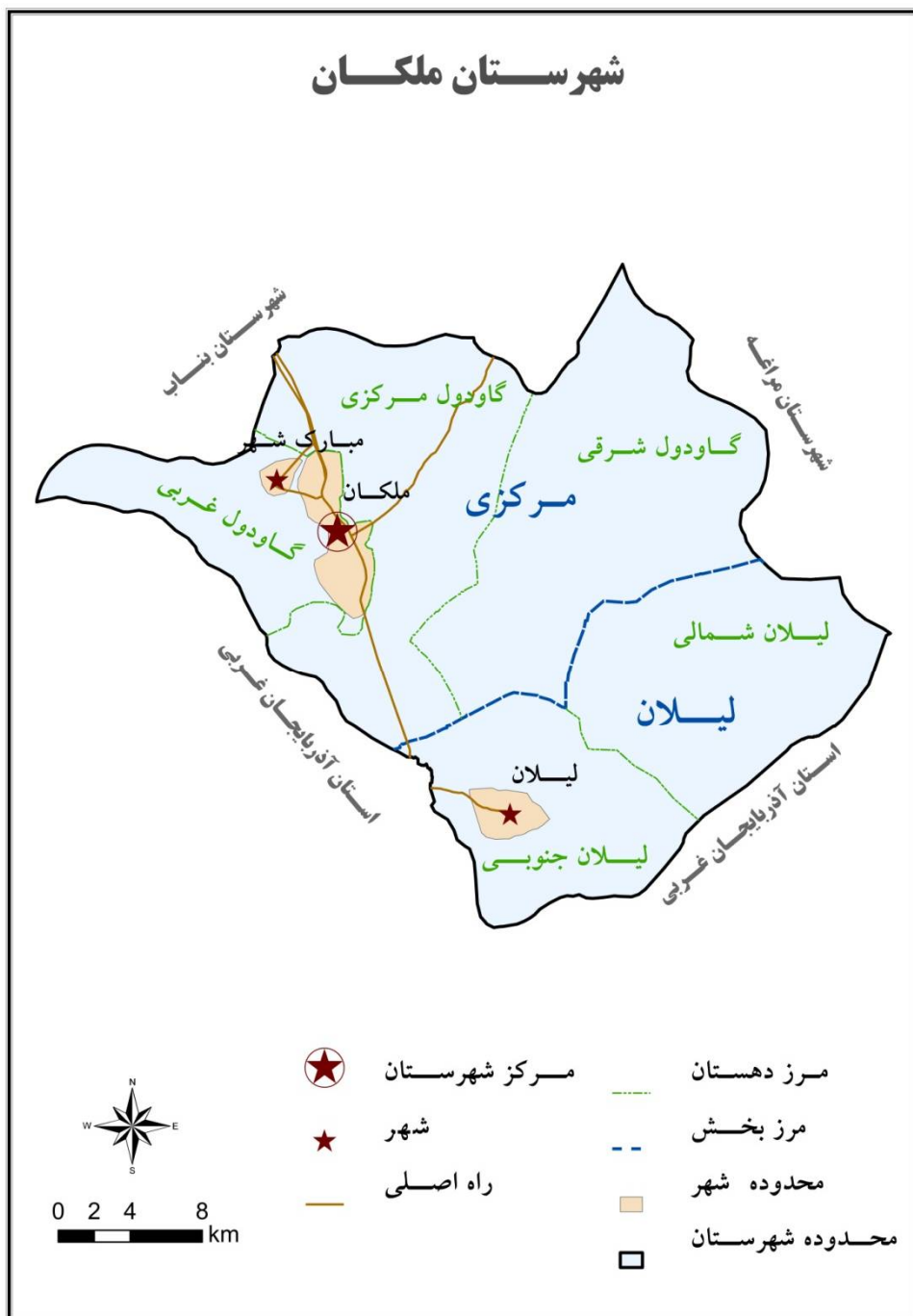

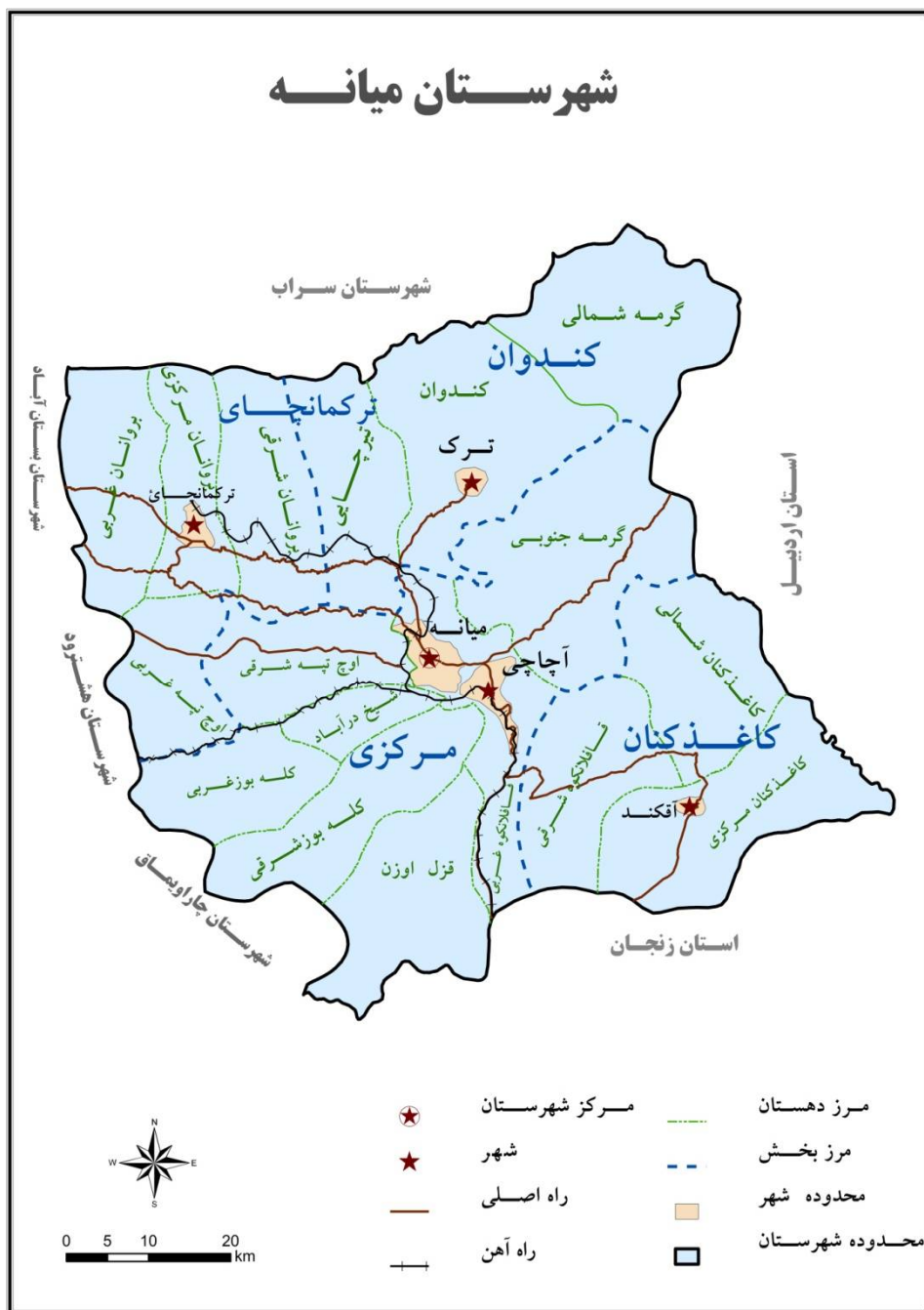

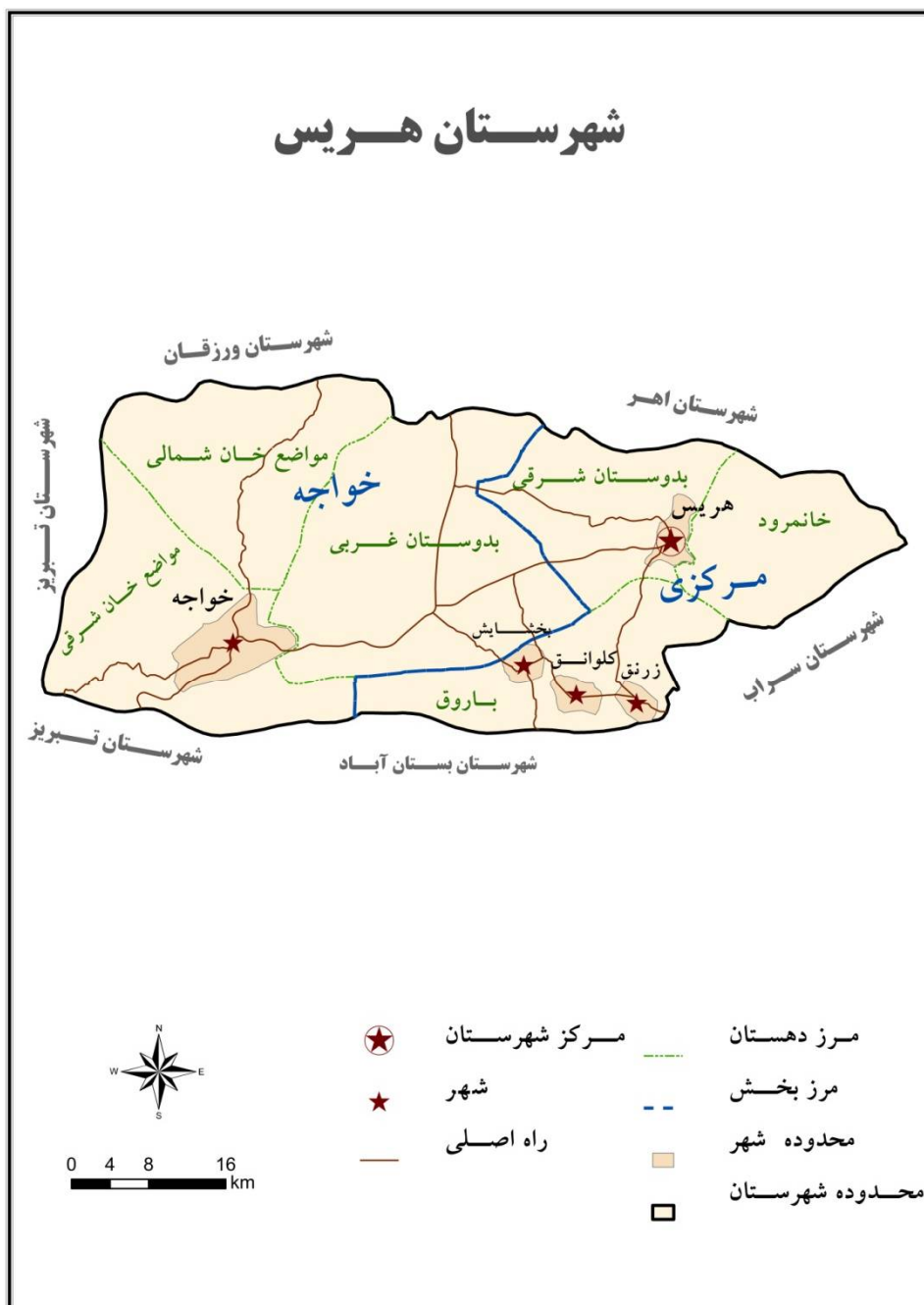

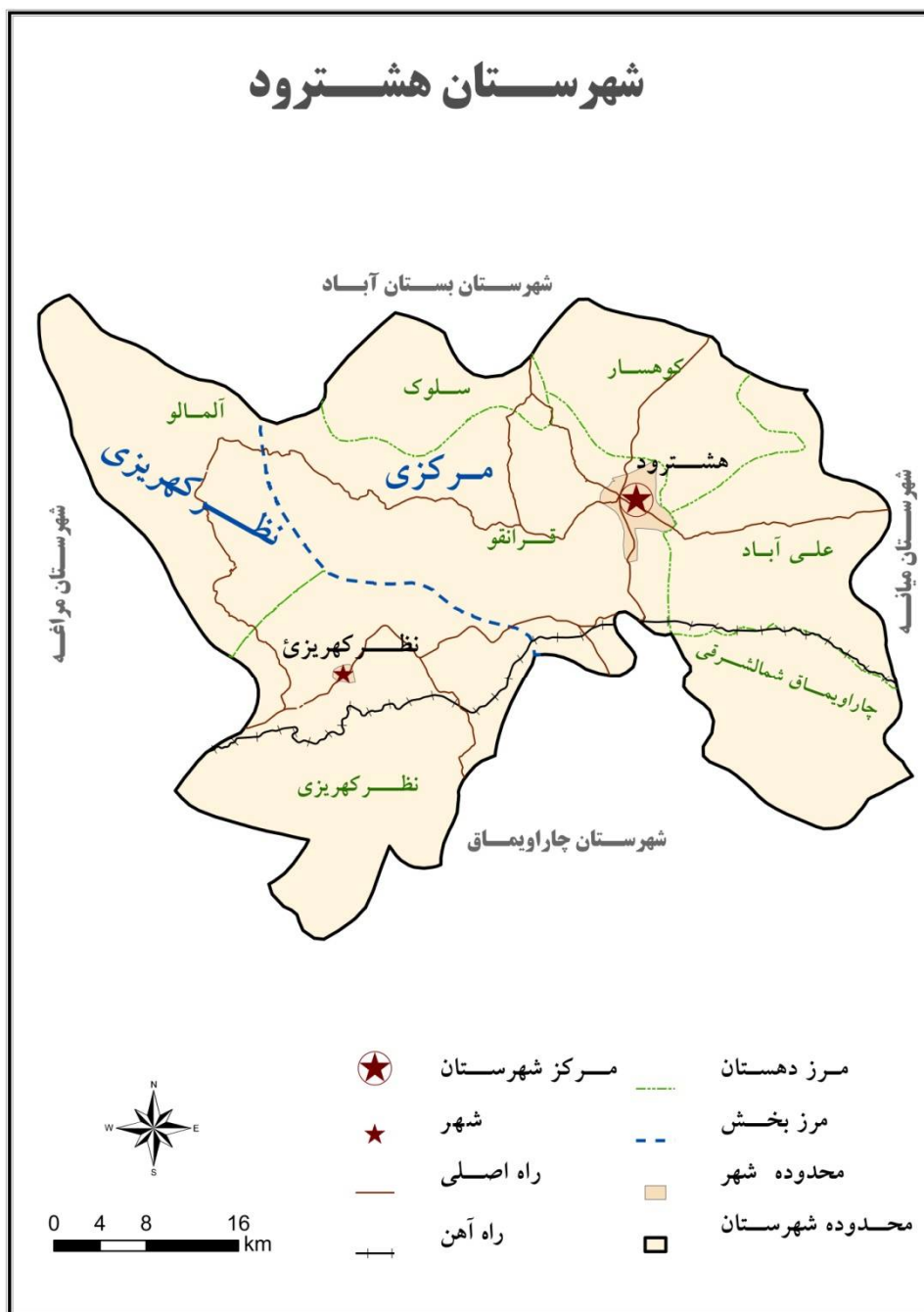

۱- سرزمین، آب و هوا _____ سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۳

۵-۱- مساحت استان برحسب وضعیت اراضی: ۱۳۹۳ (هکتار)

شهرستان	جمع	اراضی زراعی	جنگل	مرتع	اراضی مسکونی	سایر
کل استان	۳۸۸۴۹۰۶	۱۰۹۸۰۸۸	۱۸۹۲۳۹	۲۴۷۳۴۴۰	...	...
آذرشهر	۷۱۶۹۴	۲۲۴۰۲	۲۲۱	۴۴۳۵۴	...	...
اسکو	۱۳۰۶۶۶	۲۷۴۴۶	۲۷۶۳	۹۵۸۲۸	...	...
اهر	۳۲۶۹۸۷	۹۷۷۰۷	۷۳۹۴	۲۱۳۴۲۹	...	...
بستان آباد	۱۶۴۱۰۹	۵۳۰۰۱	۱۰	۱۰۸۹۶۳	...	...
بناب	۶۳۶۹۲	۲۱۷۴۳	۴۱۲۳	۳۱۱۸۱	...	...
تبریز	۱۵۴۹۳۲	۴۰۶۱۳	۱۶	۱۱۰۵۰۰	...	...
جلفا	۱۶۰۶۴۴	۱۲۹۰۳	۱۱۰۸۹	۱۳۳۰۳۹	...	...
چاراویماق	۲۱۷۴۲۰	۷۰۷۵۴	۳۵	۱۴۵۸۹۳	...	...
خدا آفرین	۱۶۸۲۸۶	۲۴۲۲۱	۷۱۰۵۷	۷۱۳۹۳	...	...
سراب	۲۹۱۶۴۲	۱۱۰۱۰۸	۷	۱۷۸۶۳۷	...	...
شبستر	۱۷۵۸۳۴	۲۵۸۲۵	۸	۱۳۹۰۳۷	...	...
عجب شیر	۷۰۳۸۵	۲۵۳۶۰	۱۸۵۳	۳۸۳۳۳	...	...
کلیبر	۲۵۸۹۱۶	۴۲۸۹۲	۶۴۴۰۴	۱۴۹۸۳۰	...	...
مراغه	۱۹۷۱۹۹	۷۸۳۵۳	۶	۹۷۵۷۹	...	...
مرند	۳۳۷۳۲۳	۸۰۳۰۴	۴	۲۴۴۹۶۷	...	...
ملکان	۸۱۸۲۲	۳۷۲۹۸	۱۰	۳۲۱۶۷	...	...
میانه	۴۶۱۸۹۶	۱۱۹۳۸۲	۲۷۰۲	۳۲۶۲۴۴	...	...
ورزقان	۲۳۲۳۰۸	۶۲۷۷۴	۲۳۴۸۷	۱۴۳۴۷۰	...	...
هریس	۱۹۳۰۰۷	۶۳۹۱۲	۸	۱۲۷۶۵۹	...	...
هشترود	۱۲۶۱۴۶	۸۱۰۹۱	۴۴	۴۰۹۳۷	...	...

مأخذ - اداره کل جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی

- اداره کل راه و شهرسازی استان آذربایجان شرقی

۶-۱- مشخصات ایستگاه‌های هواشناسی: ۱۳۹۳

ایستگاه	نام شهر یا دهستان محل استقرار	نوع ایستگاه	سال تأسیس	ارتفاع از سطح دریا
اهر	بخش مرکزی	سینوپتیک	۱۹۸۵	۱۳۹۱
بستان‌آباد	بخش مرکزی	سینوپتیک تکمیلی	۲۰۰۴	۱۷۵۰
بناب	بخش مرکزی	سینوپتیک تکمیلی (سنتی)	۱۹۹۸	۱۲۹۰
تبریز	فرودگاه بین‌المللی تبریز	سینوپتیک فرودگاهی	۱۹۵۱	۱۳۶۴
جلفا	بخش مرکزی	سینوپتیک	۱۹۸۵	۷۳۶
چاراویماق	بخش مرکزی	سینوپتیک	۲۰۰۸	۱۸۹۶
سراب	بخش مرکزی	سینوپتیک	۱۹۸۶	۱۶۸۲
سهند	بخش مرکزی	سینوپتیک اصلی (سنتی)	۱۹۹۰	۱۶۴۱
شیبستر	بخش مرکزی	سینوپتیک تکمیلی (خودکار) تئودریدریش	۲۰۰۸	۱۳۵۰
شرفخانه	بخش مرکزی	سینوپتیک تکمیلی (خودکار) لامبریخت	۲۰۰۱	۱۲۸۵
عجب‌شیر	بخش مرکزی	سینوپتیک تکمیلی	۲۰۰۸	۱۳۱۱
کلیبر	بخش مرکزی	سینوپتیک	۱۹۹۸	۱۲۱۰
مراغه	فرودگاه مراغه	سینوپتیک اصلی (سنتی)	۱۹۸۳	۱۳۴۴
مرند	بخش مرکزی	سینوپتیک	۱۹۹۸	۱۵۵۰
ملکان	بخش مرکزی	سینوپتیک تکمیلی	۲۰۰۳	۱۳۰۸
میانه	بخش مرکزی	سینوپتیک تکمیلی (سنتی)	۱۹۸۷	۱۱۱۰
ورزقان	بخش مرکزی	سینوپتیک	۲۰۰۸	۱۶۷۱
هریس	بخش مرکزی	سینوپتیک تکمیلی	۲۰۰۵	۱۹۵۰

۱-۶- مشخصات ایستگاه‌های هواشناسی: (۱۳۹۳) (دنباله)

طول و عرض جغرافیایی						ایستگاه
عرض شمالی			طول شرقی			
درجه	دقیقه	ثانیه	درجه	دقیقه	ثانیه	
۳۸	۲۶	۰۰	۴۷	۰۴	۰۰	اهر
۳۷	۵۱	۰۰	۴۶	۵۱	۰۰	بستان‌آباد
۳۷	۲۰	۰۰	۴۶	۰۴	۰۰	بناب
۳۸	۰۵	۰۰	۴۶	۱۷	۰۰	تبریز
۳۸	۵۶	۰۰	۴۵	۳۶	۰۰	جلفا
۳۷	۰۸	۰۰	۴۶	۵۹	۰۰	چاراویماق
۳۷	۵۶	۰۰	۴۷	۲۳	۰۰	سراب
۳۷	۵۶	۰۰	۴۶	۰۷	۰۰	سهند
۳۸	۱۱	۰۰	۴۵	۴۱	۰۰	شبستر
۳۸	۱۲	۰۰	۴۵	۳۰	۰۰	شرفخانه
۳۷	۳۰	۰۰	۴۵	۵۱	۰۰	عجب‌شیر
۳۸	۵۲	۰۰	۴۷	۰۱	۰۰	کلیبر
۳۷	۰۱	۰۰	۴۶	۱۰	۰۰	مراغه
۳۸	۲۶	۰۰	۴۵	۴۶	۰۰	مرند
۳۷	۰۹	۰۰	۴۶	۰۵	۰۰	ملکان
۳۷	۲۷	۰۰	۴۷	۴۲	۰۰	میانه
۳۸	۳۰	۰۰	۴۶	۴۰	۰۰	ورزقان
۳۸	۱۵	۰۰	۴۷	۰۶	۰۰	هریس

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه اهر: ۱۳۹۳

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	پایین ترین کمینه
فروردین	۱۵.۶	۲.۱	۸.۹	-۱۵.۸
اردیبهشت	۲۳.۳	۹.۴	۱۶.۴	۴.۶
خرداد	۲۶.۷	۱۱.۷	۱۹.۰	۷.۴
تیر	۲۸.۳	۱۶.۴	۲۲.۳	۱۳.۲
مرداد	۳۰.۹	۱۶.۰	۲۳.۵	۱۲.۰
شهریور	۲۸.۲	۱۴.۷	۲۱.۶	۱۰.۰
مهر	۱۷.۶	۸.۵	۱۳.۱	-۰.۶
آبان	۱۱.۷	۱.۵	۶.۶	-۹.۲
آذر	۷.۱	۰.۷	۳.۹	-۳.۲
دی	۶.۹	-۲.۴	۲.۳	-۱۹.۱
بهمن	۹.۲	-۰.۶	۴.۳	-۵.۴
اسفند	۷.۸	-۲.۶	۲.۶	-۱۴.۲

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۴۳۰.۵	۳۳.۵	۵۶.۵	۱۱	۰۰۰	۲۲۹.۵	۳۵
اردیبهشت	۳۴۰	۹۰	۵۴.۵	۰	۰۰۰	۲۵۸.۹	۲۵
خرداد	۲۱.۸	۶.۳	۵۲.۵	۰	۰۰۰	۳۰۹.۶	۱۳
تیر	۱۱۰	۶۰	۵۰.۵	۰	۰۰۰	۲۹۱.۵	۱۲
مرداد	۲۰.۱	۱.۶	۳۷.۵	۰	۰۰۰	۳۵۴.۲	۱۳
شهریور	۶۰.۳	۵.۴	۵۱.۰	۰	۰۰۰	۲۹۹.۱	۱۴
مهر	۹۹.۷	۴۶.۷	۷۰.۰	۲	۰۰۰	۱۵۱.۹	۱۶
آبان	۱۴.۲	۶۰	۶۸.۰	۱۱	۰۰۰	۱۶۰.۳	۱۰
آذر	۳۴.۵	۹.۳	۷۵.۰	۱۰	۰۰۰	۸۸.۰	۱۹
دی	۱۷.۵	۱۴.۷	۶۰.۵	۲۱	۰۰۰	۱۹۶.۷	۲۰
بهمن	۲۴.۰	۷.۰	۶۲.۵	۱۶	۰۰۰	۱۸۰.۷	۱۹
اسفند	۴۱.۳	۱۱.۶	۶۹.۵	۲۳	۰۰۰	۱۵۴.۱	۱۹

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه بستان آباد: ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین مطلق
فروردین	۱۳.۶	۰.۴	۰۷.۰	۲۰.۸
اردیبهشت	۲۱.۲	۷.۹	۱۴.۶	۲۶.۳
خرداد	۲۵.۵	۹.۸	۱۷.۷	۳۲.۶
تیر	۳۰.۸	۱۴.۴	۲۲.۶	۳۵.۸
مرداد	۳۱.۸	۱۳.۷	۲۲.۸	۳۶.۰
شهریور	۲۵.۹	۱۴.۸	۲۰.۴	۳۲.۸
مهر	۱۷.۷	۷.۰	۱۲.۴	۲۵.۴
آبان	۱۰.۵	-۰.۷	۰۴.۹	۱۶.۶
آذر	۴.۷	-۱.۶	۰۱.۶	۱۰.۵
دی	۴.۸	-۵.۵	-۰.۴	۹.۸
بهمن	۶.۸	-۴.۲	۰۱.۳	۱۱.۶
اسفند	۸.۳	-۳.۶	۰۲.۴	۱۶.۲

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۶۰.۱	۲۰.۱	۵۵.۴	۱۴	۰۰۰	۲۴۱.۰	۲۰
اردیبهشت	۴۳.۵	۱۳.۹	۵۱.۵	۰	۰۰۰	۲۶۸.۹	۱۶
خرداد	۱۹.۶	۵.۹	۴۶.۲	۰	۰۰۰	۳۲۷.۸	۲۳
تیر	۱.۲	۱.۰	۴۳.۸	۰	۰۰۰	۳۴۴.۲	۱۷
مرداد	TR	TR	۳۷.۷	۰	۰۰۰	۳۵۱.۹	۱۳
شهریور	۶.۴	۴.۵	۳۹.۴	۰	۰۰۰	۳۰۰.۰	۱۵
مهر	۱۱۹.۵	۴۲.۳	۶۳.۰	۰	۰۰۰	۱۸۲.۶	۲۰
آبان	۱۷.۷	۹.۱	۶۶.۲	۱۴	۰۰۰	۱۸۴.۹	۱۳
آذر	۳۸.۱	۷.۷	۷۸.۱	۲۲	۰۰۰	۷۹.۹	۱۵
دی	۴.۶	۱.۸	۶۶.۳	۲۹	۰۰۰	۱۸۰.۰	۲۴
بهمن	۲۹.۹	۸.۶	۶۵.۲	۲۲	۰۰۰	۱۸۰.۲	۲۰
اسفند	۱۴	۳.۴	۶۱.۳	۲۲	۰۰۰	۲۱۸.۳	۱۷

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه بناب: ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین مطلق
فروردین	۱۷.۳	۴.۰	۱۰.۷	۲۴.۸
اردیبهشت	۲۵.۴	۱۱.۲	۱۸.۳	۲۹.۴
خرداد	۳۰.۰	۱۳.۷	۲۱.۹	۳۶.۶
تیر	۳۵.۲	۱۹.۹	۲۷.۶	۴۰.۶
مرداد	۳۵.۷	۲۰.۲	۲۸.۰	۳۹.۲
شهریور	۳۴.۴	۱۷.۳	۲۵.۹	۳۷.۴
مهر	۲۲.۰	۱۰.۱	۱۶.۱	۲۹.۲
آبان	۱۴.۰	۲.۳	۸.۲	۱۸.۸
آذر	۸.۲	۱.۸	۵.۰	۱۲.۶
دی	۷.۷	-۳.۰	۲.۴	۱۲.۶
بهمن	۱۰.۹	-۱.۴	۴.۸	۱۶.۴
اسفند	۱۲.۵	-۰.۷	۵.۹	۱۹.۰

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۳۳.۸	۱۰.۸	۵۲.۵	۶	۰۰۰	۲۶۳.۱	۱۵
اردیبهشت	۳۶.۱	۷.۹	۴۷.۵	۰	۰۰۰	۲۹۵.۷	۱۳
خرداد	۶.۶	۴.۴	۳۹.۵	۰	۰۰۰	۳۶۰.۰	۱۸
تیر	۵.۰	۵.۰	۳۳.۵	۰	۰۰۰	۳۹۲.۲	۱۰
مرداد	۰.۳	۰.۳	۳۱.۰	۰	۰۰۰	۳۷۷.۴	۱۲
شهریور	TR	TR	۳۰.۰	۰	۰۰۰	۳۴۳.۴	۱۰
مهر	۱۳۵.۹	۴۰.۰	۵۹.۰	۰	۰۰۰	۲۱۸.۶	۱۰
آبان	۲۳.۸	۱۱.۷	۶۵.۰	۱۱	۰۰۰	۱۸۵.۷	۱۰
آذر	۳۴.۰	۸.۰	۷۶.۰	۷	۰۰۰	۷۹.۹	۱۲
دی	۳.۲	۲.۰	۶۶.۵	۲۱	۰۰۰	۱۸۶.۳	۱۰
بهمن	۳۰.۷	۱۲.۹	۶۲.۰	۱۹	۰۰۰	۱۸۳.۳	۱۰
اسفند	۹.۱	۵.۶	۵۲.۵	۱۶	۰۰۰	۲۳۰.۴	۱۲

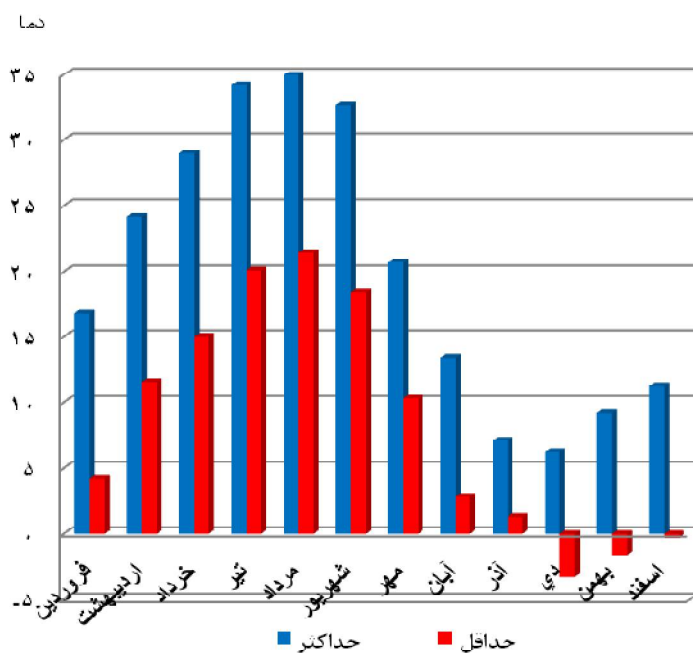
۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه تبریز: ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)				
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین مطلق	پایین ترین مطلق
فروردین	۱۶.۸	۴.۲	۱۰.۵	۲۳.۴	-۶.۰
اردیبهشت	۲۴.۲	۱۱.۶	۱۷.۹	۲۹.۶	۷.۴
خرداد	۲۹.۰	۱۵.۰	۲۲.۰	۳۶.۶	۱۱.۰
تیر	۳۴.۲	۲۰.۱	۲۷.۲	۳۹.۸	۱۵.۴
مرداد	۳۵.۰	۲۱.۴	۲۸.۲	۳۸.۸	۱۷.۴
شهریور	۳۲.۷	۱۸.۴	۲۵.۶	۳۶.۶	۱۰.۰
مهر	۲۰.۷	۱۰.۳	۱۵.۵	۲۸.۶	۱.۲
آبان	۱۳.۴	۲.۸	۸.۱	۱۸.۸	-۲.۸
آذر	۷.۱	۱.۳	۴.۲	۱۰.۶	-۲.۸
دی	۶.۲	-۳.۳	۱.۵	۱۲.۰	-۹.۶
بهمن	۹.۲	-۱.۷	۳.۸	۱۴.۴	-۸.۴
اسفند	۱۱.۳	-۰.۳	۵.۵	۱۷.۴	-۵.۸

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۲۰.۶	۱۰.۳	۵۱.۵	۵	۰۰۰	۲۴۱.۲	۱۹
اردیبهشت	۵۰.۲	۱۹.۹	۴۷.۰	۰	۰۰۰	۲۷۱.۹	۱۹
خرداد	۱۰.۷	۶.۴	۴۱.۰	۰	۰۰۰	۳۴۰.۳	۱۵
تیر	۱۸.۰	۱۳.۰	۳۷.۰	۰	۰۰۰	۳۶۴.۷	۲۰
مرداد	۱.۳	۱.۳	۲۸.۵	۰	۰۰۰	۳۵۹.۹	۱۵
شهریور	TR	TR	۳۴.۶	۰	۰۰۰	۳۲۳.۵	۱۸
مهر	۸۴.۲	۴۶.۴	۶۰.۰	۰	۰۰۰	۱۹۰.۷	۱۲
آبان	۱۸.۴	۵.۶	۶۱.۵	۹	۰۰۰	۲۰۴.۸	۱۰
آذر	۴۸.۰	۱۴.۱	۷۷.۵	۸	۰۰۰	۶۴.۹	۱۰
دی	۵.۶	۲.۱	۶۹.۵	۲۸	۰۰۰	۱۷۶.۲	۱۵
بهمن	۳۵.۳	۱۶.۲	۶۶.۰	۲۱	۰۰۰	۱۸۹.۱	۱۵
اسفند	۸.۵	۲.۳	۵۸.۰	۱۶	۰۰۰	۲۲۰.۵	۱۵

۱-۱- حداکثر و حداقل دمای شهر تبریز بر حسب ماه در سال ۱۳۹۳

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه جلفا: ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)				
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالا ترین مطلق	پایین ترین مطلق
فروردین	۲۱.۲	۶.۵	۱۳.۹	۲۹.۴	-۳.۲
اردیبهشت	۲۸.۸	۱۴.۴	۲۱.۶	۳۴.۴	۹.۸
خرداد	۳۲.۳	۱۸.۳	۲۵.۵	۴۲.۰	۱۴.۸
تیر	۳۵.۴	۲۳.۷	۲۹.۵	۴۱.۲	۱۸.۰
مرداد	۳۷.۶	۲۴.۹	۳۱.۲	۴۳.۰	۲۱.۸
شهریور	۳۵.۰	۲۱.۹	۲۸.۵	۴۱.۲	۱۶.۴
مهر	۲۳.۳	۱۲.۴	۱۷.۸	۳۳.۸	۴.۸
آبان	۱۵.۴	۳.۷	۹.۵	۲۴.۶	-۱.۸
آذر	۹.۲	۲.۷	۵.۹	۱۳.۴	-۱.۶
دی	۸.۹	-۱.۷	۳.۶	۱۷.۲	-۷.۲
بهمن	۱۱.۸	-۰.۸	۵.۵	۱۸.۶	-۵.۰
اسفند	۱۴.۵	۰.۹	۷.۷	۲۱.۶	-۴.۴

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۸.۱	۳.۵	۵۳.۵	۳	۰۰۰	۲۲۴.۹	۱۵
اردیبهشت	۲۴.۴	۶.۰	۴۷.۰	۰	۰۰۰	۲۶۷.۹	۲۳
خرداد	۲۶.۳	۷.۶	۴۳.۵	۰	۰۰۰	۳۲۳.۳	۲۱
تیر	۱۰.۷	۴.۵	۳۸.۵	۰	۰۰۰	۳۵۶.۲	۲۷
مرداد	۰.۲	۰.۲	۲۸.۵	۰	۰۰۰	۳۵۷.۵	۱۶
شهریور	۳.۵	۲.۰	۴۱.۰	۰	۰۰۰	۳۱۹.۸	۲۷
مهر	۴۴.۳	۱۷.۹	۶۳.۵	۰	۰۰۰	۲۰۸.۱	۱۸
آبان	۲۹.۰	۱۸.۴	۶۹.۵	۹	۰۰۰	۱۷۹.۸	۱۰
آذر	۲۷.۸	۶.۸	۸۱.۵	۳	۰۰۰	۵۷.۱	۱۰
دی	۱۱.۰	۵.۲	۷۰.۵	۲۱	۰۰۰	۱۵۶.۳	۱۳
بهمن	۱۶.۳	۱۳.۹	۶۸.۵	۲۱	۰۰۰	۱۵۹.۸	۱۲
اسفند	۱۶.۸	۸.۵	۶۰.۰	۱۴	۰۰۰	۲۱۰.۹	۱۱

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه چاراویماق : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)				
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین مطلق	پایین ترین مطلق
فروردین	۱۳.۶	۱.۳	۷.۵	۲۰.۷	-۱۰.۷
اردیبهشت	۲۰.۶	۷.۵	۱۴.۱	۲۵.۴	۳.۸
خرداد	۲۵.۸	۹.۷	۱۷.۸	۳۲.۶	۴.۲
تیر	۳۰.۱	۱۳.۷	۲۱.۹	۳۵.۹	۹.۵
مرداد	۳۱.۰	۱۳.۶	۲۲.۳	۳۶.۳	۸.۵
شهریور	۲۸.۹	۱۲.۲	۲۰.۶	۳۲.۸	۷.۴
مهر	۱۸.۵	۷.۴	۱۳.۰	۲۵.۳	۱.۱
آبان	۹.۴	-۰.۶	۴.۴	۱۷.۵	-۱۰.۲
آذر	۴.۸	-۱.۸	۱.۵	۱۱.۷	-۵.۹
دی	۴.۹	-۴.۲	۰.۴	۱۱.۰	-۱۰.۸
بهمن	۷.۴	-۱.۹	۲.۸	۱۲.۸	-۷.۵
اسفند	۸.۳	-۳.۴	۲.۵	۱۳.۶	-۱۴.۵

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۳۵.۰	۱۵.۸	۵۵.۹	۱۰	...	۲۲۶.۵	۱۶
اردیبهشت	۳۰.۸	۹.۲	۵۱.۱	۰	...	۲۷۴.۸	۱۸
خرداد	۱۲.۶	۹.۵	۴۳.۰	۰	...	۳۲۱.۴	۱۵
تیر	۱۰.۷	۳.۴	۴۴.۵	۰	...	۳۱۴.۹	۱۲
مرداد	۰.۴	۰.۴	۳۸.۳	۰	...	۳۳۶.۲	۱۵
شهریور	۵.۲	۳.۰	۳۳.۳	۰	...	۳۰۱.۲	۱۷
مهر	۱۰۱.۱	۳۴.۰	۶۱.۶	۰	...	۱۸۴.۸	۱۴
آبان	۳۹.۱	۱۶.۵	۶۷.۰	۱۵	...	۱۶۴.۱	۱۰
آذر	۵۶.۹	۱۵.۰	۸۲.۲	۲۳	...	...	۱۵
دی	۶.۷	۲.۸	۶۴.۰	۲۹	...	...	۱۴
بهمن	۳۶.۹	۱۴.۵	۶۱.۰	۲۱	...	...	۱۷
اسفند	۲۴.۲	۱۵.۶	۶۰.۰	۲۱	...	...	۱۸

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه سراب : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین مطلق
فروردین	۱۴.۰	-۱.۱	۶.۴	۲۰.۰
اردیبهشت	۲۱.۶	۶.۷	۱۴.۲	۲۷.۰
خرداد	۲۵.۴	۹.۱	۱۷.۲	۳۳.۶
تیر	۲۹.۵	۱۳.۶	۲۱.۶	۳۶.۲
مرداد	۳۰.۷	۱۲.۴	۲۱.۵	۳۷.۲
شهریور	۲۹.۴	۱۰.۲	۱۹.۸	۳۴.۴
مهر	۱۸.۰	۵.۷	۱۱.۸	۲۷.۰
آبان	۱۰.۸	-۱.۸	۴.۵	۱۵.۶
آذر	۵.۲	-۱.۹	۱.۷	۱۲.۴
دی	۵.۰	-۶.۹	-۰.۹	۹.۴
بهمن	۷.۳	-۴.۸	۱.۳	۱۲.۰
اسفند	۸.۳	-۵.۴	۱.۴	۱۷.۴

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۴۰.۱	۱۲.۰	۵۶.۰	۱۶	...	۲۴۱.۵	۱۷
اردیبهشت	۳۸.۸	۸.۷	۵۵.۴	۰	...	۲۷۳.۵	۱۷
خرداد	۱۸.۸	۸.۵	۵۱.۴	۰	...	۳۲۳.۱	۱۳
تیر	۱۵.۹	۹.۰	۵۰.۱	۰	...	۳۳۹.۰	۲۴
مرداد	۳.۵	۳.۳	۴۲.۳	۰	...	۳۶۳.۲	۱۰
شهریور	۲.۷	۲.۷	۴۶.۰	۰	...	۳۲۲.۵	۱۱
مهر	۹۴.۵	۲۱.۳	۶۶.۴	۰	...	۲۰۱.۰	۱۳
آبان	۲۳.۱	۷.۲	۷۰.۰	۲۰	...	۲۰۶.۸	۱۳
آذر	۲۹.۹	۸.۷	۸۰.۰	۲۲	...	۷۲.۹	۱۴
دی	۳.۱	۱.۲	۶۹.۰	۲۷	...	۱۷۵.۱	۱۴
بهمن	۱۹.۹	۶.۰	۶۴.۵	۲۴	...	۱۸۰.۴	۱۸
اسفند	۱۸.۷	۴.۷	۶۲.۰	۲۶	...	۲۱۴.۹	۱۵

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه سهند : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)				
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالا ترین مطلق	پایین ترین مطلق
فروردین	۱۴.۷	۵.۴	۱۰.۱	۲۲.۰	-۵.۸
اردیبهشت	۲۲.۳	۱۲.۶	۱۷.۵	۲۶.۴	۷.۰
خرداد	۲۶.۸	۱۵.۷	۲۱.۳	۳۴.۰	۹.۸
تیر	۳۲.۰	۱۹.۶	۲۵.۸	۳۸.۲	۱۴.۴
مرداد	۳۲.۷	۲۰.۵	۲۶.۶	۳۶.۸	۱۶.۰
شهریور	۳۰.۲	۱۹.۱	۲۴.۷	۳۴.۲	۱۴.۰
مهر	۱۸.۷	۱۰.۷	۱۴.۷	۲۶.۰	۰.۴
آبان	۱۱.۰	۴.۲	۷.۶	۱۶.۶	-۳.۲
آذر	۴.۸	۰.۶	۲.۷	۹.۰	-۱.۸
دی	۴.۲	-۲.۰	۱.۱	۹.۰	-۱۰.۲
بهمن	۷.۱	۰.۰	۳.۶	۱۳.۲	-۳.۶
اسفند	۹.۱	-۰.۲	۴.۷	۱۵.۴	-۶.۰

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۱۷.۵	۷.۸	۳۱.۱	۳	...	۲۴۸.۷	۲۷
اردیبهشت	۲۸.۳	۶.۸	۳۳.۵	۰	...	۲۶۹.۷	۱۵
خرداد	۷.۰	۳.۲	۳۲.۹	۰	...	۳۴۷.۴	۱۵
تیر	۳.۰	۲.۲	۳۵.۲	۰	...	۳۹۳.۲	۱۶
مرداد	۰.۰	۰.۰	۲۹.۰	۰	...	۳۶۸.۱	۱۵
شهریور	۰.۰	۰.۰	۲۷.۵	۰	...	۳۲۸.۹	۲۱
مهر	۹۰.۱	۴۱.۱	۳۷.۷	۰	...	۱۹۲.۸	۱۴
آبان	۱۷.۳	۵.۷	۳۶.۴	۳	...	۱۹۳.۷	۱۵
آذر	۳۷.۲	۹.۱	۴۶.۶	۹	...	۵۴.۷	۱۳
دی	۲.۹	۱.۳	۳۶.۹	۲۱	...	۱۸۳.۸	۲۰
بهمن	۲۴.۴	۸.۴	۳۸.۲	۱۳	...	۱۹۳.۴	۲۲
اسفند	۹.۴	۲.۹	۳۳.۰	۱۴	...	۲۲۲.۹	۱۷

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شبستر : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)				پایین ترین مطلق
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالا ترین مطلق	
فروردین	۱۶.۹	۵.۲	۱۱.۱	۲۴.۴	-۵.۴
اردیبهشت	۲۳.۷	۱۱.۲	۱۷.۵	۲۸.۸	۸.۰
خرداد	۲۸.۵	۱۶.۰	۲۲.۳	۳۵.۴	۱۱.۲
تیر	۳۴.۴	۲۱.۵	۲۸.۰	۴۰.۰	۱۷.۰
مرداد	۳۵.۲	۲۲.۶	۲۸.۹	۳۸.۸	۱۷.۴
شهریور	۳۲.۸	۲۰.۲	۲۶.۵	۳۷.۱	۱۴.۱
مهر	۲۱.۰	۱۱.۲	۱۶.۱	۲۹.۲	۳.۰
آبان	۱۳.۵	۳.۷	۸.۶	۱۸.۴	-۳.۰
آذر	۷.۱	۱.۹	۴.۵	۱۰.۶	-۱.۸
دی	۶.۷	-۱.۹	۲.۴	۱۱.۲	-۸.۴
بهمن	۹.۵	-۰.۴	۴.۶	۱۴.۸	-۴.۱
اسفند	۱۲.۶	-۰.۹	۵.۹	۱۶.۷	-۵.۱

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۴۳.۷	۱۳.۶	۵۰.۰	۳	...	۲۴۲.۵	۱۸
اردیبهشت	۳۵.۹	۹.۵	۴۱.۰	۰	...	۲۸۱.۶	۱۴
خرداد	۷.۷	۴.۲	۳۲.۵	۰	...	۳۲۹.۸	۱۸
تیر	۱.۹	۱.۹	۲۸.۰	۰	...	۳۶۰.۹	۱۲
مرداد	۰.۰	۰.۰	۲۲.۵	۰	...	۴۶۷.۹	۱۲
شهریور	۰.۰	۰.۰	۲۴.۰	۰	...	۳۳۹.۷	۹
مهر	۷۷.۸	۴۶.۵	۵۶.۵	۰	...	۲۱۱.۷	۹
آبان	۱۰.۹	۵.۲	۵۸.۰	۵	...	۲۰۸.۱	۱۳
آذر	۵۷.۹	۱۲.۸	۷۷.۰	۳	...	۵۵.۱	۹
دی	۹.۲	۶.۰	۶۶.۰	۲۲	...	۱۹۶.۴	۱۰
بهمن	۱۸.۰	۶.۸	۶۰.۰	۱۸	...	۱۹۸.۵	۱۲
اسفند	۲۰.۴	۶.۲	۵۳.۰	۱۲	...	۲۳۶.۲	۱۱

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه شرفخانه : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالا ترین مطلق
فروردین	۱۸.۸	۶.۵	۱۲.۷	۲۶.۳
اردیبهشت	۲۶.۸	۱۳.۶	۲۰.۲	۳۱.۳
خرداد	۳۰.۷	۱۶.۸	۲۳.۸	۳۷.۲
تیر	۳۶.۳	۲۱.۶	۲۹.۰	۴۲.۴
مرداد	۳۷.۵	۲۲.۷	۳۰.۱	۴۱.۲
شهریور	۳۵.۱	۲۰.۳	۲۷.۷	۳۹.۳
مهر	۲۳.۱	۱۲.۳	۱۷.۷	۳۰.۸
آبان	۱۵.۱	۴.۵	۹.۸	۱۹.۸
آذر	۹.۲	۳.۲	۶.۲	۱۲.۷
دی	۸.۲	-۱.۲	۳.۵	۱۳.۳
بهمن	۱۱.۴	۰.۵	۶.۰	۱۶.۷
اسفند	۱۳.۹	۱.۲	۷.۶	۱۹.۴

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۲۳.۲	۱۲.۴	۵۲.۰	۳	...	...	۳۲
اردیبهشت	۳۱.۶	۱۰.۴	۴۴.۰	۰	...	...	۲۰
خرداد	۱۰.۸	۳.۸	۳۹.۰	۰	...	...	۲۰
تیر	۵.۲	۵.۲	۳۳.۵	۰	...	...	۱۷
مرداد	۰.۰	۰.۰	۲۸.۵	۰	...	...	۱۸
شهریور	۰.۰	۰.۰	۲۹.۰	۰	...	...	۱۵
مهر	۱۱۰.۶	۴۸.۰	۶۰.۰	۰	...	...	۱۵
آبان	۱۶.۰	۵.۰	۶۳.۵	۳	...	۲۴۲	۱۶
آذر	۴۵.۹	۹.۲	۸۰.۰	۱	...	۱۴۹	۱۰
دی	۵.۸	۲.۶	۶۷.۵	۱۸	...	۲۲۲	۱۲
بهمن	۷.۷	۴.۵	۶۲.۵	۱۴	...	۲۵۹	۱۶
اسفند	۱۹.۱	۸.۰	۵۴.۰	۱۳	...	۲۹۷	۱۶

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه عجب‌شیر : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)				
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین مطلق	پایین‌ترین مطلق
فروردین	۱۷.۷	۶.۱	۱۱.۹	۲۵.۴	-۴.۶
اردیبهشت	۲۵.۵	۱۳.۵	۱۹.۵	۳۰.۲	۱۰.۰
خرداد	۳۰.۳	۱۶.۲	۲۳.۲	۳۷.۲	۱۲.۴
تیر	۳۵.۸	۲۱.۱	۲۸.۵	۴۱.۲	۱۷.۲
مرداد	۳۶.۲	۲۱.۳	۲۸.۸	۳۹.۸	۱۸.۲
شهریور	۳۳.۷	۱۸.۸	۲۶.۳	۳۸.۰	۱۳.۶
مهر	۲۲.۰	۱۲.۰	۱۷.۰	۲۹.۸	۴.۲
آبان	۱۳.۴	۴.۰	۹.۲	۱۹.۸	-۲.۶
آذر	۸.۲	۲.۲	۵.۲	۱۲.۶	-۲.۰
دی	۷.۸	-۱.۲	۳.۳	۱۲.۴	-۶.۰
بهمن	۱۰.۸	۰.۴	۵.۶	۱۶.۲	-۴.۸
اسفند	۱۲.۴	۱.۲	۶.۸	۱۹.۰	-۵.۲

ماه	بارندگی ماهانه (میلی‌متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی‌متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۲۷.۴	۱۰.۲	۴۷.۰	۱۶	...	۲۶۴.۴	۱۵
اردیبهشت	۳۲.۲	۱۰.۲	۴۱.۵	۰	...	۲۹۰.۸	۱۱
خرداد	۱۲.۳	۴.۴	۳۴.۰	۰	...	۳۴۹.۸	۱۲
تیر	۲.۵	۲.۵	۲۸.۵	۰	...	۳۷۹.۳	۱۰
مرداد	۰.۰	۰.۰	۲۴.۵	۰	...	۳۷۰.۰	۱۰
شهریور	۲.۶	۱.۹	۲۵.۵	۰	...	۳۴۲.۶	۸
مهر	۱۰۲.۰	۳۷.۰	۵۶.۵	۰	...	۲۱۴.۱	۸
آبان	۱۳.۷	۶.۸	۶۱.۰	۱۲	...	۱۹۴.۱	۱۱
آذر	۲۷.۸	۵.۳	۷۵.۵	۱۲	...	۶۹.۱	۷
دی	۵.۸	۲.۰	۶۱.۰	۳۰	...	۱۶۶.۳	۸
بهمن	۳۳.۵	۱۰.۸	۵۷.۰	۲۰	...	۱۸۸.۴	۸
اسفند	۱۶.۲	۴.۶	۵۱.۵	۲۰	...	۲۳۷.۴	۳۵

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه کلیبر : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالا ترین مطلق
فروردین	۱۴.۷	۴.۶	۹.۷	۲۴.۶
اردیبهشت	۲۲.۳	۱۲.۰	۱۷.۳	۲۹.۸
خرداد	۲۴.۲	۱۳.۹	۱۸.۸	۳۳.۶
تیر	۲۷.۵	۱۷.۲	۲۲.۴	۳۳.۰
مرداد	۳۱.۰	۱۷.۷	۲۴.۳	۳۷.۲
شهریور	۲۶.۷	۱۶.۳	۲۱.۵	۳۵.۰
مهر	۱۷.۱	۹.۱	۱۳.۱	۲۹.۶
آبان	۱۰.۲	۳.۴	۶.۸	۲۱.۴
آذر	۷.۲	۱.۵	۴.۳	۱۶.۲
دی	۹.۱	۰.۸	۵.۰	۱۷.۸
بهمن	۸.۵	۱.۱	۴.۸	۱۹.۰
اسفند	۷.۰	-۰.۹	۳.۰	۱۷.۰

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۶۲.۲	۲۰.۳	۶۱.۵	۵	...	۲۲۰.۹	۱۲
اردیبهشت	۶۰.۸	۱۸.۸	۵۹.۰	۰	...	۲۶۱.۷	۱۳
خرداد	۱۲۰.۴	۲۲.۶	۶۳.۰	۰	...	۲۹۰.۸	۱۲
تیر	۱۲۰.۰	۶.۴	۵۶.۵	۰	...	۲۶۸.۲	۱۱
مرداد	TR	TR	۴۲.۵	۰	...	۳۵۴.۰	۱۱
شهریور	۲۰.۰	۰.۸	۵۹.۰	۰	...	۲۸۰.۱	۱۱
مهر	۹۹.۹	۳۱.۸	۷۴.۰	۱	...	۱۴۲.۱	۱۲
آبان	۲۹.۷	۱۲.۲	۷۲.۰	۴	...	۱۳۴.۵	۸
آذر	۵۲.۹	۹.۹	۷۵.۰	۱۲	...	۸۹.۳	۷
دی	۱۵.۴	۱۳.۷	۵۵.۰	۱۴	...	۱۵۸.۶	۱۴
بهمن	۲۲.۶	۱۰.۲	۶۴.۰	۱۴	...	۱۶۷.۵	۱۵
اسفند	۸۴.۶	۱۸.۸	۷۲.۰	۱۷	...	۱۴۷.۵	۱۴

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه مراغه : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین مطلق
فروردین	۱۷.۲	۵.۳	۱۱.۲	۲۴.۲
اردیبهشت	۲۵.۱	۱۲.۱	۱۸.۶	۲۹.۴
خرداد	۲۹.۶	۱۵.۳	۲۲.۴	۳۶.۴
تیر	۳۴.۸	۲۰.۹	۲۷.۹	۳۹.۸
مرداد	۳۵.۴	۲۱.۴	۲۸.۴	۳۹.۴
شهریور	۳۲.۸	۱۹.۲	۲۶.۰	۳۷.۴
مهر	۲۱.۶	۱۰.۹	۱۶.۲	۲۹.۰
آبان	۱۳.۸	۳.۸	۸.۸	۱۸.۸
آذر	۷.۹	۱.۵	۴.۷	۱۳.۸
دی	۷.۷	-۲.۱	۲.۸	۱۲.۸
بهمن	۱۰.۷	۰.۱	۵.۴	۱۶.۲
اسفند	۱۲.۳	۰.۴	۶.۴	۱۹.۲

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۲۴.۴	۹.۴	۴۹.۵	۳	...	۲۵۶.۸	۱۹
اردیبهشت	۲۱.۷	۵.۶	۴۴.۵	۰	...	۲۸۵.۹	۱۶
خرداد	۷.۰	۳.۴	۳۵.۰	۰	...	۳۴۹.۸	۲۳
تیر	۳.۷	۳.۷	۳۳.۰	۰	...	۳۸۱.۶	۲۰
مرداد	۰.۳	۰.۳	۲۷.۵	۰	...	۳۷۲.۱	۱۹
شهریور	۰.۰	۰.۰	۲۸.۰	۰	...	۳۳۸.۹	۱۷
مهر	۱۲۱.۶	۳۱.۹	۵۸.۰	۰	...	۲۲۳.۸	۲۰
آبان	۲۲.۰	۹.۸	۶۰.۰	۸	...	۲۲۰.۱	۱۸
آذر	۴۱.۶	۱۱.۷	۷۵.۵	۶	...	۸۷.۴	۱۴
دی	۲.۸	۱.۳	۶۲.۰	۲۳	...	۱۹۹.۶	۱۵
بهمن	۳۵.۰	۱۳.۰	۵۷.۵	۱۶	...	۱۹۹.۴	۱۴
اسفند	۱۲.۴	۵.۵	۵۲.۵	۱۳	...	۲۳۶.۹	۱۷

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه مرند : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)				
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالا ترین مطلق	پایین ترین مطلق
فروردین	۱۴.۶	۵.۲	۹.۹	۲۲.۶	-۸.۶
اردیبهشت	۲۲.۶	۱۲.۸	۱۷.۷	۲۷.۶	۸.۰
خرداد	۲۶.۶	۱۵.۳	۲۱.۰	۳۴.۲	۱۰.۶
تیر	۳۱.۲	۲۰.۱	۲۵.۷	۱۴.۸	۳۷.۴
مرداد	۳۲.۹	۲۱.۸	۲۷.۴	۱۸.۴	۳۶.۸
شهریور	۳۰.۳	۱۹.۶	۲۵.۰	۱۳.۰	۳۵.۰
مهر	۱۸.۳	۱۰.۲	۱۴.۳	۰.۲	۲۶.۶
آبان	۱۰.۹	۳.۹	۷.۴	۱۷.۰	-۲.۶
آذر	۶.۶	-۰.۳	۳.۲	۹.۶	-۲.۶
دی	۶.۰	-۸.۹	-۱.۵	۹.۶	-۱۱.۴
بهمن	۹.۳	۰.۰	۴.۷	۱۳.۴	-۴.۲
اسفند	۱۰.۸	-۱.۳	۴.۸	۱۷.۰	-۵.۲

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۱۰۰.۷	۴۶.۰	۴۷.۵	۴	...	۲۴۲.۵	۲۲
اردیبهشت	۱۹.۸	۵.۴	۴۴.۵	۰	...	۲۷۴.۸	۱۸
خرداد	۱۵.۴	۴.۶	۴۶.۵	۰	...	۳۲۶.۴	۱۴
تیر	۴.۹	۲.۱	۳۷.۳	۰	...	۳۵۵.۳	۱۱
مرداد	TR	TR	۲۷.۵	۰	...	۳۵۵.۳	۱۱
شهریور	TR	TR	۳۱.۰	۰	...	۳۱۲.۷	۱۳
مهر	۱۱۳.۰	۵۸.۷	۶۱.۵	۰	...	۱۹۸.۵	۱۰
آبان	۲۲.۰	۹.۸	۶۳.۰	۴	...	۱۷۹.۶	۶
آذر	۵۸.۱	۱۰.۶	۷۸.۰	۱۱	...	۵۱.۷	۸
دی	۳۱.۵	۲۱.۷	۶۵.۵	۲۱	...	۱۴۷.۱	۱۶
بهمن	۱۹.۷	۸.۹	۶۳.۵	۱۸	...	۱۷۹.۱	۱۳
اسفند	۳۱.۷	۶.۹	۶۸.۵	۱۲	...	۱۸۷.۹	۱۰

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه ملکان : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالا ترین مطلق
فروردین	۱۸.۴	۳.۳	۱۰.۹	۲۵.۰
اردیبهشت	۲۵.۳	۱۰.۷	۱۸.۰	۳۰.۰
خرداد	۳۰.۰	۱۳.۶	۲۱.۸	۳۶.۸
تیر	۳۵.۴	۱۹.۰	۲۷.۲	۴۰.۴
مرداد	۳۹.۴	۱۹.۴	۲۷.۷	۳۹.۴
شهریور	۳۳.۹	۱۴.۹	۲۴.۴	۳۸.۰
مهر	۲۳.۰	۹.۰	۱۶.۰	۲۹.۶
آبان	۱۴.۸	۱.۹	۸.۳	۲۱.۰
آذر	۱۳.۸	۱.۲	۴.۸	۱۳.۸
دی	۸.۴	-۲.۶	۲.۹	۱۳.۴
بهمن	۱۱.۷	-۱.۳	۵.۲	۱۶.۶
اسفند	۱۳.۱	-۱.۳	۵.۹	۱۹.۲

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۱۹.۶	۸.۴	۵۴.۵	۵	...	۲۵۲.۴	۱۵
اردیبهشت	۴.۴	۱۶.۰	۴۵.۰	۰	...	۲۵۸.۱	۱۲
خرداد	۶.۴	۲.۸	۳۵.۵	۰	...	۳۳۳.۴	۱۵
تیر	۵.۵	۵.۵	۳۱.۵	۰	...	۳۷۴.۷	۱۴
مرداد	۰.۰	۰.۰	۲۸.۰	۰	...	۳۶۳.۷	۱۳
شهریور	TR	TR	۲۹.۵	۰	...	۳۳۵.۲	۱۱
مهر	۱۲۹.۷	۲۵.۸	۵۸.۵	۰	...	۲۲۳.۵	۱۴
آبان	۳۰.۵	۱۱.۱	۶۵.۰	۱۲	...	۲۱۲.۰	۸
آذر	۴۸.۹	۱۰.۷	۷۷.۵	۱۰	...	۸۴.۱	۱۲
دی	۳.۰	۱.۳	۶۶.۵	۲۵	...	۱۸۱.۶	۱۶
بهمن	۳۲.۷	۱۴.۸	۷۳.۰	۲۰	...	۱۹۰.۶	۱۰
اسفند	۱۴.۲	۸.۰	۵۶.۵	۱۹	...	۲۲۶.۸	۱۲

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه میانه : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین مطلق
فروردین	۱۸.۷	۴.۲	۱۱.۵	۲۶.۸
اردیبهشت	۲۷.۳	۱۲.۳	۱۹.۸	۳۲.۴
خرداد	۳۲.۰	۱۶.۰	۲۴.۰	۴۰.۴
تیر	۳۵.۸	۲۰.۶	۲۸.۲	۴۳.۴
مرداد	۳۷.۱	۲۰.۶	۲۸.۹	۴۲.۶
شهریور	۳۴.۹	۱۸.۷	۲۶.۸	۳۹.۸
مهر	۲۲.۷	۱۰.۶	۱۶.۷	۳۱.۸
آبان	۱۴.۶	۲.۹	۸.۸	۲۲.۲
آذر	۸.۲	۱.۵	۴.۸	۱۴.۲
دی	۸.۶	-۲.۸	۲.۹	۱۴.۴
بهمن	۱۱.۲	-۰.۹	۵.۱	۱۷.۸
اسفند	۱۲.۳	-۰.۵	۵.۹	۱۹

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۲۰.۰	۱۰.۰	۵۳.۰	۴	...	۲۵۱.۴	۱۶
اردیبهشت	۵۷.۱	۱۳.۰	۴۸.۵	۰	...	۲۸۱.۹	۱۹
خرداد	۲۸.۴	۱۰.۲	۳۸.۰	۰	...	۳۲۹.۰	۲۰
تیر	۱۴.۳	۴.۲	۴۰.۵	۰	...	۳۴۴.۸	۱۶
مرداد	TR	TR	۳۱.۰	۰	...	۳۵۱.۵	۱۰
شهریور	۰.۰	۰.۰	۳۴.۵	۰	...	۳۲۷.۲	۲۰
مهر	۴۴.۸	۱۰.۸	۵۹.۰	۰	...	۲۲۴.۹	۱۴
آبان	۱۷.۱	۶.۱	۶۵.۰	۱۰	...	۱۹۹.۶	۹
آذر	۳۴.۹	۱۳.۷	۸۰.۰	۹	...	۷۴.۱	۱۰
دی	۴.۷	۲.۱	۶۸.۵	۲۶	...	۱۷۵.۸	۱۰
بهمن	۲۳.۳	۸.۰	۶۶.۰	۱۹	...	۱۸۴.۲	۹
اسفند	۱۹.۳	۴.۵	۶۱.۵	۱۶	...	۲۲۰.۱	۱۱

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه ورزقان : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالا ترین مطلق
فروردین	-۰.۸	۱۳.۶	۸.۲	۲۱.۰
اردیبهشت	۲۰.۹	۶.۲	۱۰.۲	۲۷.۰
خرداد	۲۴.۴	۸.۵	۱۵.۳	۳۴.۱
تیر	۲۶.۶	۱۲.۲	۱۸.۲	۳۲.۹
مرداد	۲۹.۰	۱۰.۷	۱۸.۳	۳۴.۲
شهریور	۲۶.۹	۱۰.۸	۱۸.۴	۳۳.۰
مهر	۱۶.۳	۶.۲	۱۰.۶	۲۵.۲
آبان	۱۰.۴	-۲.۰	۵.۳	۱۷.۷
آذر	۵.۱	-۲.۷	-۲.۲	۱۰.۸
دی	۴.۵	-۶.۶	-۸.۲	۹.۷
بهمن	۶.۷	-۳.۸	-۲.۸	۱۱.۷
اسفند	۶.۳	-۶.۱	۴.۴	۱۶.۹

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۳۰.۱	۱۹.۶	۶۱.۰	۱۳	...	۲۴۳.۶	۱۳
اردیبهشت	۵۱.۲	۱۴.۹	۵۸.۵	۰	...	۲۸۰.۳	۱۱
خرداد	۴۲.۲	۱۷.۵	۵۸.۵	۰	...	۳۲۸.۵	۸
تیر	۱۴.۶	۶.۵	۵۹.۵	۰	...	۳۱۴.۴	۱۰
مرداد	۸.۳	۸.۳	۴۷.۰	۰	...	۳۶۲.۴	۱۴
شهریور	۳.۱	۱.۵	۵۵.۵	۰	...	۲۹۹.۳	۱۰
مهر	۹۵.۱	۴۷.۸	۷۲.۵	۲	...	۱۵۸.۴	۹
آبان	۱۳.۰	۶.۹	۷۰.۵	۱۵	...	۱۵۸.۶	۶
آذر	۴۴.۲	۱۱.۸	۸۱.۵	۲۲	...	۰	۱۹
دی	۱۶.۳	۸.۷	۶۹.۰	۲۸	...	۰	۲۱
بهمن	۲۵.۵	۱۰.۱	۷۰.۰	۲۱	...	۰	۲۰
اسفند	۵۵.۲	۱۴.۸	۷۴.۵	۲۶	...	۰	۱۶

۷-۱- اطلاعات هواشناسی ایستگاه هریس : ۱۳۹۳ (دنباله)

ماه	دمای هوا (درجه سلسیوس)			
	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین مطلق
فروردین	۱۱.۹	۱.۳	۶.۶۰	۱۷.۸
اردیبهشت	۱۹.۱	۸.۶	۱۳.۸۵	۲۵.۰
خرداد	۲۳.۵	۱۱.۴	۱۷.۴۵	۳۲.۲
تیر	۲۸.۲	۱۴.۹	۲۱.۵۵	۳۴.۶
مرداد	۲۹.۵	۱۵.۵	۲۲.۵۰	۳۴.۴
شهریور	۲۷.۳	۱۴.۵	۲۰.۹۰	۳۱.۴
مهر	۱۶.۲	۷.۳	۱۱.۷۵	۲۴.۰
آبان	۸.۷	۰.۹	۴.۸۰	۱۳.۲
آذر	۲.۸	-۲.۱	۰.۳۵	۸.۴
دی	۲.۳	-۴.۴	-۱.۰۵	۸.۰
بهمن	۴.۶	-۲.۸	-۰.۹۰	۹.۲
اسفند	۶.۰	-۳.۰	۱.۵۰	۱۴.۶

ماه	بارندگی ماهانه (میلی متر)	حداکثر بارندگی در یک روز (میلی متر)	رطوبت نسبی (درصد)	تعداد روزهای یخبندان	تعداد روزهای همراه با گردوغبار	ساعات آفتابی (ساعت)	حداکثر سرعت وزش باد (متر بر ثانیه)
فروردین	۴۹.۳	۲۷.۶	۶۹.۵	۸	...	۲۵۲.۵	۲۰
اردیبهشت	۵۶.۹	۱۹.۰	۵۱.۰	۰	...	۲۶۱.۶	۱۳
خرداد	۲۲.۱	۱۰.۵	۴۳.۰	۰	...	۳۱۷.۱	۱۵
تیر	۲۵.۷	۱۲.۵	۴۵.۵	۰	...	۳۲۸.۳	۱۳
مرداد	۰.۰	۰.۰	۳۵.۰	۰	...	۳۵۲.۰	۱۱
شهریور	۴.۰	۲.۸	۳۶.۰	۰	...	۳۰۴.۴	۱۳
مهر	۱۰۵.۳	۴۵.۶	۶۵.۰	۰	...	۱۸۵.۱	۱۴
آبان	۲۱.۳	۷.۲	۶۴.۵	۹	...	۱۹۶.۵	۱۰
آذر	۶۱.۲	۱۵.۸	۸۴.۰	۲۷	...	۶۳.۰	۱۶
دی	۱۲.۰	۴.۳	۶۸.۵	۳۰	...	۱۸۱.۰	۱۷
بهمن	۴۶.۵	۱۰.۵	۶۶.۵	۳۰	...	۱۸۹.۹	۱۷
اسفند	۲۹.۲	۸.۸	۶۴.۰	۲۲	...	۲۰۷.۴	۱۲

TR : بارش های کمتر از ۰/۱ میلی متر است که قابل اندازه گیری نیست و بارش بسیار خفیفی است که موجب تر شدن زمین می شود.

مآخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۱- سرزمین، آب و هوا _____ سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۳

۸-۱- جمع بارندگی سالانه شهرهای دارای ایستگاه‌های همدیدی از بدو تأسیس تا پایان سال ۹۰ (میلی‌متر)

نام شهر	بیشینه	کمینه	میانگین
اهر	۳۷۷.۸	۱۹۵.۴	۲۸۲.۱
بستان‌آباد	۵۴۶.۵	۲۱۸.۴	۳۴۴.۶
بناب	۳۶۴.۱	۱۵۶.۴	۲۶۵.۶
تبریز	۳۳۷.۰	۱۱۹.۸	۲۴۳.۵
جلفا	۲۹۹.۹	۱۱۵.۵	۲۰۶.۷
چاراویماق	...	...	۵۲.۰
سراب	۳۶۰.۴	۱۱۴.۲	۲۴۲.۰
سهند	۲۸۸.۸	۱۵۳.۶	۲۰۵.۸
شبستر	۲۸۴.۱	۲۰۰.۲	۲۴۸.۹
شرفخانه	۳۴۱.۸	۱۸۱.۴	۲۴۵.۶
عجب‌شیر	۲۸۲.۲	۲۲۳.۱	۲۴۳.۲
کلیبر	۵۶۶.۰	۲۹۰.۹	۳۹۶.۸
مراغه	۵۰۲.۷	۱۳۰.۷	۲۸۹.۵
مرند	۴۴۷.۲	۳۴۱.۲	۳۶۸.۰
ملکان	۳۴۱.۹	۱۶۳.۴	۲۶۳.۵
میانه	۳۹۳.۲	۱۴۲.۴	۲۸۰.۷
ورزقان	۴۵۳.۲	۱۸۹.۲	۳۱۲.۶
هریس	۴۹۸.۹	۲۷۹.۳	۳۵۶.۹

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۹-۱- دمای سالانه شهرهای دارای ایستگاه همدیدی از بدو تأسیس تا پایان سال ۹۰

(درجه سلسیوس)

نام شهر	میانگین بیشینه	میانگین کمینه	میانگین	بالاترین بیشینه	پایین ترین کمینه
اهر	۱۴.۸	۶.۶	۱۰.۹	۳۷.۰	-۱۹.۱
بستان آباد	۱۲.۲	۶.۵	۹.۴	۳۶	-۱۵.۷
بناب	۱۶.۲	۱۰.۵	۱۳.۵	۴۰.۶	-۱۰.۲
تبریز	۱۷.۱	۹.۲	۱۳.۲	۳۹.۸	-۹.۶
جلفا	۱۸.۴	۱۱.۶	۱۵.۲	۴۳	-۷.۲
چاراویماق	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۳۶.۳	-۱۴.۵
سراب	۱۲.۲	۴.۴	۸.۷	۳۷.۲	-۲۰.۴
سهند	۱۶.۱	۹.۰	۱۲.۴	۳۸.۲	-۱۰.۲
شبستر	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۴۰.۰	-۸.۴
شرفخانه	۱۸.۷	۱۰.۹	۱۴.۳	۴۲.۴	-۶.۲
عجب شیر	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۴۱.۲	-۶.۰
کلیبر	۱۵.۶	۸.۴	۱۲.۳	۳۷.۲	-۱۲.۰
مراغه	۱۶.۹	۹.۳	۱۳.۳	۳۹.۸	-۷.۸
مرند	۱۵.۷	۸.۳	۱۲.۱	۳۴.۲	-۱۱.۴
ملکان	۱۶.۰	۱۰.۷	۱۳.۲	۴۰.۴	-۸.۰
میانه	۱۷.۳	۹.۳	۱۳.۸	۴۳.۴	-۹
ورزقان	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۳۴.۲	-۲۴.۶
هریس	۱۲.۱	۶.۷	۹.۶	۳۴.۶	-۱۳.۶

مأخذ- اداره کل هواشناسی استان آذربایجان شرقی

۱۰-۱ پارامترهای فیزیکی و شیمیایی اندازه گیری شده در آب رودخانه صوفی چای (مراغه)

شرح	واحد	میزان مجاز برای ماهی ها	دفعات نمونه برداری شده		دفعات خارج از حد مجاز	
			۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳
PH اسیدیته	-	-	۴	۴	۰	۰
E.C هدایت الکتریکی	μs	-	۴	۴	-	-
T.SS مواد معلق در آب	ppm	-	۴	۴	۰	۰
D.O اکسیژن محلول	ppm	-	۴	۴	۰	۰
اکسیژن مورد نیاز						
واکنش های بیوشیمیایی	ppm	-	۴	۴	۰	۰
B.O.D ₅						
اکسیژن مورد نیاز						
واکنش های شیمیایی	ppm	-	۴	۴	۰	۰
C.O.D						

شرح	حداقل		حداکثر	
	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳
PH اسیدیته	۶.۸۷	۶.۹۲	۷.۱۹	۷.۲۱
E.C هدایت الکتریکی	۱۰۷	۱۰۴	۱۵۶	۱۵۱
T.SS مواد معلق در آب	۳	۲	۸	۵
D.O اکسیژن محلول	۵	۵.۴	۷.۱	۷.۳
اکسیژن مورد نیاز				
واکنش های	۰	۰	۵	۶
بیوشیمیایی B.O.D ₅				
اکسیژن مورد نیاز				
واکنش های	۷	۸.۵	۱۲	۱۶
شیمیایی C.O.D				

۱۰-۱- پارامترهای فیزیکی و شیمیایی اندازه‌گیری شده در آب رودخانه لیقوان چای (دنباله)

شرح	واحد	میزان مجاز برای ماهی‌ها	دفعات نمونه‌برداری شده		دفعات خارج از حد مجاز	
			۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳
PH اسیدیته	-	-	۴	۴	۰	۰
E.C هدایت الکتریکی	μs	-	۴	۴	-	-
T.SS مواد معلق در آب	ppm	-	۴	۴	۰	۰
D.O اکسیژن محلول	ppm	-	۴	۴	۰	۰
اکسیژن موردنیاز						
واکنش‌های بیوشیمیایی	ppm	-	۴	۴	۰	۰
B.O.D ₅						
اکسیژن موردنیاز						
واکنش‌های شیمیایی	ppm	-	۴	۴	۰	۰
C.O.D						

شرح	حداقل		حداکثر	
	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳
PH اسیدیته	۶.۸	۶.۹	۷.۲	۷.۲
E.C هدایت الکتریکی	۱۵۰	۱۵۰	۳۵۳	۳۶۱
T.SS مواد معلق در آب	۴	۲	۸	۱۲
D.O اکسیژن محلول	۳.۵	۳.۸	۷	۷
اکسیژن موردنیاز				
واکنش‌های	۰	۰	۱۵	۲۲
B.O.D ₅ بیوشیمیایی				
اکسیژن موردنیاز				
واکنش‌های	۵	۸	۳۵	۳۸
C.O.D شیمیایی				

۱۰-۱ پارامترهای فیزیکی و شیمیایی اندازه گیری شده در آب رودخانه ارس (دنباله)

شرح	واحد	میزان مجاز برای ماهی ها	دفعات نمونه برداری شده		دفعات خارج از حد مجاز	
			۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳
PH اسیدیته	-	-	۴	۴	۰	۰
E.C هدایت الکتریکی	μs	-	۴	۴	-	-
T.SS مواد معلق در آب	ppm	-	۴	۴	۱	۱
D.O اکسیژن محلول	ppm	-	۴	۴	۰	۰
اکسیژن مورد نیاز						
واکنش های بیوشیمیایی	ppm	-	۴	۴	۰	۰
B.O.D ₅						
اکسیژن مورد نیاز						
واکنش های شیمیایی	ppm	-	۴	۴	۰	۰
C.O.D						

شرح	حداقل		حداکثر	
	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳
PH اسیدیته	۷.۵	۷.۲	۷.۸	۷.۶
E.C هدایت الکتریکی	۹۷۲	۹۸۰	۱۳۵۰	۱۱۹۷
T.SS مواد معلق در آب	۴	۲	۲۲۰	۱۸۱
D.O اکسیژن محلول	۵.۱	۴	۶.۸	۷.۱
اکسیژن مورد نیاز				
واکنش های	۴	۹	۲۰	۲۱
بیوشیمیایی B.O.D ₅				
اکسیژن مورد نیاز				
واکنش های	۸	۱۴	۴۷	۳۷
شیمیایی C.O.D				

۱۰-۱- پارامترهای فیزیکی و شیمیایی اندازه‌گیری شده در آب رودخانه آجی چای (دنباله)

شرح	واحد	میزان مجاز برای ماهی‌ها	دفعات نمونه‌برداری شده		دفعات خارج از حد مجاز	
			۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳
PH اسیدیته	-	-	۴	۴	۰	۰
E.C هدایت الکتریکی	μs	-	۴	۴	-	-
T.SS مواد معلق در آب	ppm	-	۴	۴	۴	۴
D.O اکسیژن محلول	ppm	-	۴	۴	۳	۲
اکسیژن مورد نیاز						
واکنش‌های بیوشیمیایی	ppm	-	۴	۴	۱	۱
B.O.D ₅						
اکسیژن مورد نیاز						
واکنش‌های شیمیایی	ppm	-	۴	۴	۲	۲
C.O.D						

شرح	حداقل		حداکثر	
	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳
PH اسیدیته	۷.۶	۷.۸	۸.۴	۸.۳
E.C هدایت الکتریکی	۳۷۰۰	۳۲۰۰	۱۱۰۰۰	۹۰۰۰
T.SS مواد معلق در آب	۴۲	۳۱	۳۱۰	۲۲۰
D.O اکسیژن محلول	۱.۲	۱.۵	۴.۱	۳.۸
اکسیژن مورد نیاز				
واکنش‌های	۴.۱	۳.۸	۲۵	۳۱
بیوشیمیایی B.O.D ₅				
اکسیژن مورد نیاز				
واکنش‌های	۴۱	۳۸	۱۱۲	۱۲۰
شیمیایی C.O.D				

مآخذ- اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان آذربایجان شرقی

۱- سرزمین، آب و هوا _____ سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۳

۱-۱۱- مساحت پارک‌های جنگلی طبیعی، فضاهای سبز و ذخیره‌گاه‌های جنگلی در پایان سال ۱۳۹۳ (هکتار)

شهرستان	جمع کل عرصه‌های جنگلی	پارک‌های جنگلی طبیعی	فضاهای سبز	ذخیره‌گاه‌های جنگلی
کل استان	۱۸۸۰۰۰	۱۰۰	۱۰۳۸	۱۲۹۳۵
آذرشهر	.	.	۳۳۸	.
اسکو	۲۷۶۰	.	۸۰	۲۳۶۳
اهر	۷۱۷۴	.	.	۲۶۷۴
بستان‌آباد	.	.	۱۵۰	.
بناب	۴۱۱۰	.	.	۳۵۱۹
تبریز	.	.	۳۰۰	.
جلفا	۱۱۰۶۵	.	.	.
چاراویماق	.	.	.	.
خداآفرین	۷۱۰۵۳	.	.	۲۳۶
سراب	.	.	۲۰	.
شبستر	.	.	.	.
عجب‌شیر	۱۳۳۳	.	.	۱۱۴۱
کلیبر	۶۴۴۰۰	۵۰	۴۰	.
مراغه	.	.	.	.
مرند	.	.	.	.
ملکان	.	.	.	.
میانه	۲۶۷۲	.	۱۵	۲۲۸۸
ورزقان	۲۳۴۳۳	۵۰	۵۰	۷۱۴
هریس	.	.	۳۰	.
هشت‌رود	.	.	۱۵	.

مأخذ- سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی- اداره کل منابع طبیعی.